

Virolahden Tulkit

Virolahden Tulkit ry
Sukuyhdistyksen
tiedotuslehti 15.6.2010

16

Virolahden Tulkit

16

Virolahden Tulkit ry • Sukuyhdistyksen tiedotuslehti • 15.6.2010

Sisältö

Sukua ja seuraa	3
Sukuseuran vanhin	4
Uusia sukukirjoja Virolahdelta	7
Reetta Väänäsen albumista	8
Niukkasen Eino	10
Peilikuvat ennen ja nyt	10
Lapsuuden pelot – elinikäinen trauma	11
Pihlajan kansakoulussa alakoululaisena 24.9.–22.5.1943	13
Maalaistalon elämää viiskytluvulla: Miten karjaa korjattiin kesällä ja talvella	14
Kuulutko sukuuni	16
Sukuviesti-lehden kilpailut 2010	17
Sukukokous 1.8.2009	18
Elämän ja kuoleman peli	24
Harrastukseni: Maalaamisesta, taiteesta ja vähän taiteen filosofiastakin	25
Piirtäminen on yksi Rikun harrastuksista	32
Ihmistä oppimassa	35
Osta sukuseuran tuotteita	40
Kesällä Virolahdelle	41
In memoriam	41
Hallituksen uudet jäsenet	42
Virolahden Tulkien sukuseuran hallitus 2009–2013	43

Kannessa Aapo Tulkin vuonna 1984 tekemä muotokuva vaimostaan Hannasta. Pastelliliidulla paperille tehdyn kuvan koko on 52 x 65 cm.

Toimituskunta:

Heikki Tulkki, puheenjohtaja
Jaakko Liukkonen, päätoimittaja
Liisa Ahonen
Marja-Leena Ahopelto
Jukka T. Tulkki

PUHEENJOHTAJAN MIETTEITÄ

Sukua ja seuraa

Sukuseuroja on maassamme runsaasti. Epävirallisen tiedon mukaan huhtikuun lopussa 2010 maassamme oli 1099 Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin rekisteröityä sukuyhdistystä. Näiden lisäksi toiminnassa on ainakin runsaat toistasataa rekisteröimätöntä sukuyhdistystä.

Sukuseuratoiminnalla on maassamme pitkät perinteet. Vanhin suomalainen sukuyhdistys on jo yli 70 vuotta vanha. Virolahden Tulkit on verrattain nuori yhdistys vanhimpiin verrattuna: ikää yhdistyksellämme on vajaat 17 vuotta. Valtiosa sukuseuroista on kooltaan 200–300 jäsenen yhdistyksiä: suurimpien jäsenmäärä ylittää 500 jäsentä, kun taas pienimmässä on alle 75 jäsentä. Virolahden Tulkit ry. on siis hieman keskimääräistä pienempi sukuseura. Jäseneksi hyväksymisperusteet eroavat myös. Jotkin sukuyhdistykset perustuvat pelkkään sukunimeen, toisten jäseniksi voidaan hyväksyä kaikki tietyistä kantaisista polveutuvat henkilöt ja heidän 15 vuotta täyttäneet perheenjäsenensä. Oman sukuseuramme jäseneksi voidaan hyväksyä kaikki sukumme kahdesta kantaisasta polveutuvat vähintään 15-vuotiaat henkilöt ja avioliiton kautta jompaankumpaan sukuun liittyneet.

Sukuseurat järjestävät jäsenistölleen monenlaista toimintaa. Yksi tärkeimmistä toimintamuodoista on sukukokous, joka pidetään yleensä 3-5 vuoden välein. Oma sukukokouksemme pidettiin viimeksi 1.8.2009, ja seuraava on vuorossa kesällä 2013. Viimeisimmästä sukukokouksestamme löytyy tietoa tämän lehden sivuilta 16-21. Monille yhdistyksille on myös oma tiedotuslehti merkittävässä asemassa. Suuremmat sukuyhdistykset julkaisevat tavallisesti lehteään kahden, jotkin jopa kolmen numeron verran vuodessa. Pienempien seurojen lehti ilmestyy yleensä kerran vuodessa, kuten tämä

omamme. Voimme olla lehdestämme erityisen ylpeitä: se on palkittu Sukuseurojen Keskusliiton sukulehtikilpailussa kahdesti. Jälkimmäinen näistä tunnustuksista tuli viimevuotisessa kilpailussa, johon osallistuimme lehtemme numerolla 15 lähes kolmenkymmenen sukuyhdistyksen lehden joukossa. Tuloksena oli tällä kertaa jaettu kolmas sija. Erityisesti palkintoraadin arvioissa kehuittiin lehtemme taittoa ja tekstin luettavuutta sekä juttujen hyvää tasoa.

Oma sijansa mahdollisimman ajankohtaisella tiedottamisella sukuyhdistystoiminnassa on myös nettisivuilla. Sukuseuramme nettisivut ovat uudistuneet. Paremmen graafisen ilmeen ja laajemman sisällön lisäksi uusien sivujemme tavoitteena on myös lisätä vuorovaikutusta jäsenten ja yhdistyksemme hallituksen välillä. Kaikenlainen palaute on erittäin tervetullutta, ja siihen on nyt erinomainen mahdollisuus nettisivujemmekin välityksellä. Käykää ihmeessä tutustumassa uusittuihin sivuihin. Ne sijaitsevat osoitteessa <http://suvut.genealogia.fi/virolahdentulkit/>.

Maailman muuttuessa haetaan sukuyhdistystoiminnassa kaiken aikaa uusia toimintamuotoja. Monet seurat ovatkin perustaneet Facebookiin oman sivustonsa, jossa ne tiedottavat ajankohtaisesta toiminnastaan ja jossa jäsenistö voi käydä keskustelua. Sukuseurassamme pohditaan tällä hetkellä Facebookin käyttöön ottamista uutena, nykyaikaisena toimintamuotona.

Pitkä, tavallista kylmempi ja huomattavasti runsaslumisempi talvi on kääntynyt tätä kirjoitettaessa kevääksi, ja kesä lähenee pikkuhiljaa. Onkin miellyttävää toivottaa kaikille hyvää kesää. Muistakaa sukulaisianne!

Heikki Tulkki

Sukuseuran vanhin

Eila Tulkki-Pietikäinen 90 vuotta 04.01.2010

Pirjo Koulumies ja Jukka T. Tulkki haastattelivat merkkipäivän johdosta tättiään Eila Tulkki-Pietikäistä.

Prologi - vaiheita Viiskulmassa

Opiskellessaan yliopistossa Eila asui meillä Helsingin Viiskulmassa ja hoiteli äitimme apuna meitä neljää pientä lasta. Eila-täti on aina ollut erityisen valoisa luonne, joka ei koskaan tuntunut hermostuvan neljän villin lapsen touhuihin. Ja me lapset kilpailimme Eilan suosiosta. Kesällä hän oli myös mökillämme Espoon Kalajärvellä, jossa hän luki yliopistolle tenttejään. Meillä veljensä lapsilla oli kyllä jonkinlainen ymmärrys asian tärkeydestä, aivan niin kuin nuorempi sisar asian ilmaisi; "...minustakin tulee isona pörriäismaisteri".

Parhaimmat onnittelumme merkkipäiväsi johdosta. Haluamme tehdä sinusta seuran vanhimpana jäsenenä haastattelun merkkipäivänäsi Virolahden Tulkkien sukuseuran lehteen. Synnyit siis 04.01.1920 Jaalassa, Paljakan kylässä opettajaperheesi toisena lapsena. Keitä ja minkälaisia ihmisiä olivat isovanhempasi?

Äitini, Saiman sukujuuret ovat vanhassa, jaalalaisessa Poterin suvussa. Hänen vanhempansa olivat tilallinen Antti Alastalo ja puolisonsa Leena Konka "Paljakan Liena". Äitini Saima oli viides heidän kahdeksasta lapsestaan. Isoisäni Antti oli Mäentalon isäntä, hyvin kyvykäs, monitaitoinen mies ja kätevä käsistään. Leena taas erityisen taitava suurtilan pitoa koskeissa asioissa, joista an-

sioistaan hän sai myös huomattavia tunnustuspalkintoja.

Isäni August Tulkki kuului virolahtelaisen Tahvo Tulkin pojan Mikko Tulkin sukuun. Isoisäni, Anton Tanelinpoika Tulkin muistan hyvin, samoin hänen vaimonsa Leenastiinan, joka myös eli yli 90-vuotiaaksi.

Isoäitiäni sanottiin mummaksi, hän oli hyvin puhelias ja lämmin ihminen. Isoisäni oli kaiken muun ohella taitava viulunsoittaja. Mahtaneekohan hänen viulunsa olla vieläkin Tulkkilan talon seinällä?

Minkälaisia muistoja sinulla on 20 -luvulta?

Vierailimme aina kesäisin Virolahdella, viikko tai kaksi meni Isoisäni nuorimman veljen Santerin luona ja Santeri poikineen taas oli vastavuoroisesti Paljakassa luonamme. Santerin poikien Pekan, Veikon ja Paavon kanssa olimme samanikäisiä ja parhaat leikkiverit. Tapaamisten säännöllisiin tapahtumiin kuului vuosittainen juoksukilpailu, jonka veljeni Ahti voitti aina.

Lemmikkieläimiä meillä oli aina, minulla kissoja ja nuoremmalla veljelläni, Aapolla koiria.

Kodissasi oli kulttuuria, olihan isäsi oli kansakoulunopettaja. Miten tuo tausta näkyi kodissasi?

Isäni oli lahjakas ja persoonallisuus muutoin-

Perhe Imatralla mahdollisesti vuonna 1931. Vasemmalla Saima-äiti, August-isä, Eila, Ahti, Aapo ja edessä Aarre.

Paljakan koululta. Vasemmalla Aapo-veljen morsian Hanna, Eila, Saima-äiti, nuorin veli Aarre ja vanhin veli Ahti. Kuva on luultavasti vuodelta 1942.

kin. Hän johti Paljakan kuoroa ja oli mukana Osuuskassan toiminnassa, kirkkovaltuustossa, Raittiusseurassa puheenjohtajana, suojeluskunnassa poikaosaston toiminnassa. Hän soitti harmonimme ohella tarvittaessa urkujakin. Taitava puhujakin hän oli, häntä pyydettiin usein erilaisiin tilaisuuksiin. Puhujana hän oli varsin kyvykäs, aina hänellä oli sanottavaa. Paljakan koulurakennus oli samalla kotimme, ja paikka oli hieno: Vuohijärven komeat maisemat avautuivat suoraan koulun rantaan.

Oliko vanhemmillasi taiteellisia taipumuksia?

Isä August oli musikaalisesti lahjakas. Hän lauloi ja soitti paljon. Samassa kuorossa lauloi myös Saima-äiti, joka oli alto. Vanhempaini olivat myös muuten luovia ja lahjakkaita. August oli taitava piirtäjä, ja Saima suunnitteli paljon kutomismalleja, joita siten toteutettiin

Eila nuorena.

kodin vajassa olleilla kangaspuilla.

Isäni oli muuten Otavan kirjaedustaja, mistä johtuen meillä oli kotona paljon kirjallisuutta.

Runokirjasi on seuralle tuttu, taiteelliset harrastuksesi?

Musikaalisuus on perua lapsuuden kotoa. Sieltä on peräisin kuoroharrastukseni, olen sopraano. Harrastus jatkui aina viime vuoteen, jolloin kuoronjohtajamme kuoli.

Savonlinnan seminaarin vihkiäisiin 1963 valmistui erittäin vaikuttava juhlakantaattisi Vuossatain virta. Kulttuuritapahtuma sai suurta huomiota: kantaattisi oli juhlan säveltäjä, teollinen päänumero, joka myös levytettiin. Julkaisit runokirjan Maja auringossa vuonna 2000. Saammeko runokirjallasi kenties jatkoa?

Vastaus on välttelevä, tiedossa kuitenkin on, että pöytälaatikossa olisi lisää runoja vaikka toiseen kirjaan.

Eilan runokokoelmasta huokuu ainakin syvä luonnonläheisyys ja -rakkaus, positiivinen elämäntietämys ja elämäntietämys. Samanlaiset havainnot teimme lapsuudessamme.

Eilan elämäntietämyksessä tärkeitä pilareita ovat edelleen isänmaa, perhekeskeisyys ja luonto. Luonteenpiirteistä nousee esiin sin-

nikkyys. Eila teki lisensiaattityösä biologiasta vielä kypsällä iällä. Lisensiaattityö linnuistosta valmistui vuonna 1978. Se oli varsin kunnioitettava suoritus aikana, jolloin ei ollut tietokoneita käytettävissä. Jo työsuorituksena se oli mittava ja merkittävä saavutus.

Kiitämme haastattelusta ja toivotamme omasta sekä Virolahden Tulkkien sukuseuran puolesta yhtä antoisia vuosia jatkoonkin – ehkä saamme vielä sen toisenkin runokirjan luettavaksemme.

Lopuksi

Eila-täti on hämmästyttävä ja sisukas persoona. Hyvä muisti ja treenatut aivot ovat monen nuoremman kateuden kohteena. 90-vuotias Eila on hoitanut kotiaan, käynyt ruokakaupassa ja elänyt arjessa kuten nuorempaanakin.

*Pirjo Koulumies (os. Tulkki)
Jukka T. Tulkki
Aapo-veljen tytär ja poika
Kuvat suvun albumeista*

Lehden numerossa 8 esittelimme Eila Tulkki-Pietikäisen. Eila on syntynyt Jaalassa ja valmistunut 1946 Helsingin yliopistosta agronomiksi. Eilan tie kulki neljän vuoden jälkeen uudelleen yliopistoon, jossa hän aloitti biologian opinnot. Hän valmistui filosofian kandidaatiksi ja myöhemmin 1978 filosofian lisensiaatiksi. Lisensiaattityön aihepiiri oli linnuista. Hänen elämäntyönsä oli Savonlinnan seminaarissa (myöh. OKL) biologian opettajana, jossa toimesta hän oli 30 vuotta. Lehtemme numerossa 13 kerroimme hänen 30 vuotta kestäneestä työurastaan. 04.01.2010 Eila täytti kunnioitettavat 90 vuotta ja on tällä hetkellä seuran vanhin jäsen.

*Kantaatti "Vuossatain virta" 1963, sävellys Jorma Väänänen, sanat Eila Tulkki-Pietikäinen
<http://sokl.joensuu.fi/juhlakirja/02EilaTP.htm>
kesto 10:58:02*

*Runokokoelma Maja Auringossa, Eila Tulkki-Pietikäinen
ISBN 952-91-1969-0
Gummerus Kirjapaino Oy*

Uusia sukukirjoja Virolahdelta

Viime kesänä Virolahden Tulkit ry:n sukukokouksessa ilmestyi uusi sukukirja "Virolahden Tulkkien kuusi sukupolvea". Se on Hannu Tulkkin kirjaksi kokoama hänen monikymmenvuotisen harrastuksensa aikana kertyneistä tiedoista. Sukutaulut ovat kaaviomuodossa ja kattavat ajan aina 1700-luvulta 1800–1900-lukujen vaihteeseen. Kirjassa on kantavanhemmat, kymmenen sukuhaaraa ja 38 sukua. Kaaviot ovat varsinkin melkoisen henkilömäärän huomioon ottaen helposti hahmotettavassa ja tiiviissä muodossa. Koska kirjassa on kuusi sukupolvea kantavanhemmista alkaen, emme sieltä varsinkaan kirjan vanhimmissa sukuhaaroissa ja suvuissa omaa nimeämme löydä, vaan mahdollisesti isovanhempamme. Tietoja 1900 – luvulta ei ole kovinkaan runsaasti mahtunut mukaan. Tietääkseni kuitenkin sukuun viimeksi syntyneet ovat jo yhdeksännen sukupolven. Kaikki kirjassa esiintyvät eivät ole asuneet Pihlajassa, vaan sukua on siirtynyt muihinkin kyliin ympäri Virolahtea, aina Sydänpöytästä Virojoelle ja myös Miehikkälään.

Vuonna 2007 on ilmestynyt Meeri ja Tuomo Weckrothin kirja "Myö ja hyö sukutarinoita Virolahdesta, Miehikkälästä ja Säkijärveltä". Kirjassa on myös ylä- ja alapihlajalaisia tietoja. Esitetään olettamus, että

Anna Eerikintytär Kujala olisi vihitty Hurttalan ja Muurikkalan sukuja. Koska kyseinen Anna avioitui Länsikylään ja hänelle muotoillut juuret Eerik Jähin tyttärenä eivät liene meidän muiden Pihlajan sukuja tutki- neiden tietojen kanssa yhteneväiset, muihinkin kirjan tietoihin on ehkä suhtauduttava pienellä varovaisuudella. Myöskään siinä mainitut tiedot Haajan suvusta eivät ole samat kuin esimerkiksi Haajan sukuseuran julkaisemissa sukukirjoissa.

Nykyään Hämeenlinnan seudulla asuva entinen historian opettaja Else Laatu on julkaissut vuonna 2007 kirjan "Jähin tytöt Virolahdella ja mitä sitten tapahtui". Se ei ole varsinainen sukukirja, vaikka siitä myös sukutauluja löytyy. Kirja kertoo elävästi kirjoittajan isoäidin, Ylä-Pihlajan Aarteelta lähtöisin olevan Eevaliisan Tanelintytär Jähin ja hänen perheensä vaiheista. Liitteineen ja valokuvineen kirja on mielenkiintoinen kokonaisuus. Sukutiedot ovat ammattisukututkijan tekeminä paikkansapitäviä. Valitettavasti teos ei ole ollut myytävänä, mutta onneksi se on kuitenkin lainattavissa Virolahden ja Haminan kirjastoista.

Liisa Ahonen

Reetta Väänäsen albumista

Ida Karoliina Nopanen 22.10.1885 – 30.10.1963.

Isäni Lauri Hovi (ent. Ståhlberg)
15.04.1911 – 25.08.1996.

Anton Nopanen 24.12.1848 – 19.12.1921.

Sisareni Ritva Nikkanen (synt.
16.06.1938) ja minä.

Värikuvassa Lauri ja Kerttu Hovin perhe. Takarivissä vasemmalta Ritva Liisa, Tuula Sinikka (synt. 14.11.1939), minä Reetta Helena (synt. 11.12.1936) ja Raila Marjatta (synt. 13.06. 1941). Edessä Kerttu (03.12.1911 – 28.03.1996) ja Lauri (15.4.1911 – 25.8.1996).

Ida Karoliina Nopasen ja Vihtori Hovin (ent.Ståhlberg) perhe. Kuvassa vasemmalta Vilho Vihtori Ståhlberg myöh. Hovi, Lauri Ståhlberg myöh. Hovi. lida Karoliina Nopanen sylissä Arvo Ilmari Ståhlberg (kuollut lapsena), lida Kaarina Lautala os. Ståhlberg, Kerttu Annikki Anttila os. Ståhlberg, Vihtori Ståhlberg myöh. Hovi, Eino Olavi Ståhlberg myöh. Hovi. Kuvasta puuttuvat Arvo Ståhlberg myöh. Hovi ja Aino Kyllikki Hannula os Ståhlberg myöh. Hovi.

Niukkasen Eino

Valokuvaa katsoessani tulee mieleeni kaksi erilaista tarinaa. Välimatkaa tarinasta toiseen on yli viisikymmentä vuotta.

Kotiini on asettunut asumaan uusi perhe. Perheeseen kuuluvat äiti Eeva, tytär Aino ja poika Eino. Käyn alakoulua yhdessä Einon kanssa. Joskus koulumatkoilla hän unohtuu omiin touhuihinsa pidemmäksi aikaa ja myöhästyy koulusta. Einon ei tarvitse opetella lukemaan, sillä hän on jo edellisellä paikkakunnalla suorittanut alakoulun. Aluksi hiljaisesta pojasta tulee myöhemmin toisten poikien kaltainen kepposten tekijä.

Mieleeni palautuu Einon meno Mattilan Lempin luokse anteeksipyyntöille. Opettajamme Sanna laittoi aina sen oppilaan vanhemmilta pyytämään anteeksi, johon ilkeys kohdistui. Eino näytti sormillaan rumasti Seijalle, ja siitä rangaistuksena johtajaopettajan vaimon luo. Kotiini on koululta matkaa kolme kilometriä, ja siellä myös ”poikavierailijoita” riitti.

Noin vuoden kuluttua on heidän pois lähtönsä aika. Isäni osti Einolle mukaan uudet sukset sauvoineen ja muitakin urheiluvälineitä. Muistan heidän lähtöhetkestään serkuni Lassen sanat: ”On se hyvä, kun lähdet, meihinkään ei enää tule täitä.”

Koko perhe itki pois lähtöä. Eino useamman kerran toisti tulevaisuutta vielä joskus takaisin meille.

Heidän lähdettyään mamma huomasi, että Eevan miehen valokuva oli vielä laati-

kossa. Hän unohti ainoan kuvan miehestään. Juoksin kolmen kilometrin matkan asemalle kilpaa saapuvan junan kanssa. Voitin.

Vuonna 1995 vierailen perheeni kanssa lapsuudenkodissani. Lauantaina olemme lähdössä Haminassa käymään, kun samanaikaisesti tulee auto portille. Onkohan tässä talossa asunut kolmihenkinen perhe sota-aikana, oppaana oleva nainen tiedustelee ja samanaikaisesti autosta nousee tutunnäköinen mies. Huudan Einon nimeä ja hyppään hänen kaulaansa. Halaan myös hänen vaimoaan Hildaa.

Äitini ikkunassa ihmettelee halaamistani. Menen sisälle ja huudan: ”Eino on tullut.”

Heti äitini muistaa Eevalta unohtuneen puntarin, jonka nyt voi palauttaa.

Kohta Eino vaimolleen esittelee paikkoja ja ison pöydän ääressä tekee käsillään valtavan kaaren, samalla kertoen, että tässä pöydässä oli näin iso kinkku jouluna. Vihtori sanoi: ”Sitä saa syödä niin paljon kuin vain jaksaa, jos kinkku loppuu kesken, niin paisutetaan lisää.”

Eino kertoi elämästään heidän meiltä lähdettyään. Sukset heidän oli pitänyt myydä, jotta saivat ruokaa. Jäisiä perunoita piti kaviava lumen alta. Opettajaisää he eivät enää koskaan tavanneet.

Eino Niukkanen Inkerinmaalta piti lupauksensa ja tuli käymään.

Reetta Väänänen

Peilikuva ennen ja nyt

Ennen

Peilistä näen sopusuhtaisen, urheilijan vartalon omaavan iloisen tytön. Ylpeänä ihailen itseäni ja erikoisesti kullankeltaista tukkaani. Hiukseni ovat niin paksut, että niistä tehdyt letit sojottavat vaakasuorassa. Permanentin-

kin saan vasta rippikoulun käytyäni.

Hiukan harmittaa pienet rintani, mutta eihän niitä ole muillakaan urheilijatyttöillä.

En löydä suurempia vikoja mistään vartaloni osasta. Tämänkaltaisena säilytän vartaloni elämäni loppuun asti.

Nyt

Aamulla suihkusta tullessani näen vilauksen itsestäni peilistä. Näkymä ei yhtään paranna äreää olotilaani. Yleensä ohitan peili siihen katsomatta, mutta nyt en tee sitä.

Arvostelun aloitan yläpäästä. Tukkani hapsottaa joka puolelle, värikin on muuttu-

nut maantien ruskeaksi. Silmäluomeni riipuvat näköä haitaten. Ja entäs nuo rypyt kasvoissani ja kaulassani? Ihmeellisiä karvojakin välillä sojottaa leuassani. Onneksi en ole siinä tilanteessa kuin naisystäväni, joka joutuu päivittäin suorittamaan parranajon.

Katseeni siirtyy alaspäin. Voi mitkä riipurinnat minulla onkaan, D-kupitkin täytyvät niistä. Tarpeen olisi rintojen pienennysleikkaus. Katseeni laskeutuu edelleen alemmaksi ja millainen näkymä avautuuukaan eteeni.

Ummistan välillä silmäni, sillä katsottava ei mielialaani kohota. Läskiä on siellä ja täällä. Kaksi arpea koristaa vatsaani. Toinen pitkä arpi on viime keväältä, siitä lääkäri kaivoi pois kaksi erikoisen suurta kiveä.

Ohitan seuraavan kohdan huomiotta.

Jalkoihin tultaessa arvet vain lisääntyvät, ja samaten reisien ympärystmitta mietityttää. Polveni ovat kuin pakanamaan kartta. Keinonivelet ovat muutama vuosi sitten kotiutuneet niihin. Onneksi ovat, sillä muuten taapertaisin kuin ankka. Nilkkani ovat sirou- tensa menettäneet jo vuosia sitten, arpia on niissäkin.

Ehkä minua hiukan lohduttavat eilisen miehen sanat torilla: ”Ai, kun miä muistan, miten kaunis valkotukka hiä ol ennen kilpailuis.”

Reetta Väänänen

Lapsuuden pelot – elinikäinen trauma

Sota-ajasta jäi meille serkuksille pelontunne. Itse en ole missään elämäni vaiheessa siitä päässyt eroon. Se kulkee mukanani kuin haamu, usein ihan olan takana. Unimaailmassa kohdataan usein.

Usein kertaan mielessäni menneitä lapsuuteni tapahtumia. Luoja on antanut minulle hyvin optimistisen luonteen, joten olen pystynyt elämään kaikista peloistani huolimatta. Nyt jos kohtaan pelottavan asian, selvitän sen heti. Näin ei tapahtunut lapsuudessani ja siksi pelko jäi elämäni.

Sota-aika oli olollinen pohja pelolle. Jo ennen sitä lapsia peloteltiin möröillä ja rysillä. Mamma meillä oli mestari siinä hommassa. Jo parin vuoden ikäisenä tiesin, mikä on ryssä. Se on kaikkein pelottavin asia, mikä meitä voi kohdata. Ryssä yrittää ryöstää meiltä kodin ja tappaa meidät. Jos lapset ette ole meluamatta, niin ryssä tulee, tätä hoettiin meille päivittäin ja kun siihen vielä lisättiin mörkö, niin hiljaisuus tuli varmasti. Vieläkin kysyn unessa: ”Missä ryssä?”

Desantit olivat kaikkein pelottavimpia.

Koulun aloitin sota-aikana kuuden ikäisenä. Sitä ennen oli kotikylässäni jo koettu monta desanttijahtia. Milloin missäkin heitä oli ammuttu, ja joskus he olivat näyttäneet ihan kotini läheisyydessä. Sisareni Ritva tapasi desantin saunaan mennessään, ja vielä-kään hän ei mene yksin saunarakennukseen. Itse kohtasin mamman kanssa tämän pelot-tavan ihmisen eräänä kuutamoisena iltana. Olimme menossa naapuriin tätini luona käymään, kun tien vieressä näimme epäilyttävän miehen puuta kiertämässä. Vaate-tuksesta tiesimme kuka oli kysymyksessä. Jatkoimme matkaa sydämiemme lyödessä ylikierroksilla. Seuraavana aamuna tapaa-mamme piippalakki kohtasi matkansa pään ratavartijan mökin kohdalla. Tapaamme unessa edelleenkin.

Leikimme sotaisia leikkejä. Milloin serkku-poijat olivat sotaan lähdyssä ja toisinaan pidimme sankarihautajaiset. Sotaanlähtö-lanteessa serkkuni Lasse tiedusteli siskoltani Tuulalta: "Nyt isä lähtee sotaan, lähteekö äiti saattamaan?" Hautajaisissa Tuulan sotilas-nukke laskettiin multiin useamman kerran. Serkkuni Heikki toimi pappina, sillä hän oli vanhin miespuolinen henkilö joukostamme. Tilaisuudessa lauloimme aina saman enkelis-tä kertovan virren, sillä eihän me muita osat-tu. Kuulijoilla oli vakavasta tilanteesta huoli-matta hauskaa, sillä yhdelläkään serkuksis-tamme ei ollut lauluääntä. Setäni sanoikin meitä mölykööriksi.

Toisinaan saimme ottaa leikkiin mukaan äidin puusta löytämät kaasunaamarit. Leik-kimme oli silloin äärimmäisen kammottavaa. Leikkiessämme tämä letkunaama peläs-tytti meidät, ilmestyessään milloin mistäkin. En vielä-kään mene siihen aittaan ilman pe-lon tunnetta, missä näitä naamareita säily-tettiin ennen kaatopaikalle vientiä,

Seuratalolla oli lasten näytäntö, johon mekin serkusjoukko saimme luvan men-nä. Mamma tosin sanoi mörön syövän mei-dät, kun illan pimeydessä palaamme kotiin. Joukosta vanhimpänä valoin muihin uskoa rohkeudestamme. Esitys oli hauska ja koti-matkamme sujui aluksi hyvin, mutta metsä-taipaleelle tullessamme näimme edessämme

valon välähdyksen. Rohkeutemme katosi sil-mänräpäyksessä. Täyskäännös ja takaisin tu-losuuntaan. Miten pääsisimme kotiin? Neu-vokkaana keksin peltojen yli menemisen, sillä kotimme näkyi peltojen takaa. Hait-tana vain oli upottava lumi paksuna kerrok-sena. Tähän puolen kilometrin matkaa meni meiltä pari tuntia. Väsyneinä saapuessamme kotiin oli siellä naapurin isäntä käymässä ja kerrottuamme tapahtuman, hän sanoi: "Voi hyvät lapset, minähän se olin joka sytytin silloin tupakan, siitä se valon välähdys."

Koulumatkani herätti myös toisenlaista pelkoa. En ollut tottunut toisten lasten ivailuihin enkä ilkeyksiin. Hovi tuhlaa, kansa näkee nälkää, tämä kuului heti ivahuutona minulle. Olisi kannattanut säilyttää kodissa-ni entinen sukunimi. Mieluummin sittenkin tolperi (Ståhlberg) kuin pilkankohde. Luo-kallamme oli meitä toisia vanhempi Veikko, sillä hän suoritti kertausharjoitusta. Kaikki tytöt pelkäsivät häntä. Koulumatkamme var-rella oli joen ylittävä silta ja siinä meillä oli se kamalin pelonpaikka. Veikko käyttäsi tu-loamme sillalle, ja kohdatessamme hän otti meistä työistä jonkun kiinni ja riiputti sillan ulkopuolella käsistä kiinni pitäen. Alaspäin katsoessa näkyi kolmen metrin päässä ki-vikkoinen joen pohja. Takiaisista ja vitsoilla hakkaamisesta saimme myös kukin osam-me. Jos opettajalle kerrotte, niin turpaan tu-lee. Ei kerrottu.

Sanonta maailman muuttumisesta on käynyt toteen. Tämänkaltaiset pelottelut ja koulukiusaamiset eivät enää nykyään tulisi kysymykseen. Nyt ihan turhanpäiväisistäkin asioista ärhennellään.

Reetta Väänänen

Pihlajan kansakoulussa alakoululaisena 24.9.1941–22.5.1943

Koulun oppilaat sekä opettajat Martta ja Eino Toivari. Kuva on otettu lukuvuonna 1942–1943. Luokkatoverit Kalle ja Hannu Tulkki olivat 2. luokalla.

Yhteistyössä lähellä juuria

KAAKONKULMA

Miehikkälän, Virolahden ja Ylämaan paikallislehti

Tilaa ja tiedät mitä kotiseudullasi tapahtuu.

Puh. (05) 357 1040
www.kaakonkulma.fi

Mäkitie 3, PL 20, 49901 Virolahti

s-postit: ilmoitus@kaakonkulma.fi, toimitus@kaakonkulma.fi

Miten karjaa korjattiin kesällä ja talvella

Meien isällä ol vissiin sisänen herätyskel-lo. Se heräs joka aamu vartin yl viis ja läks läävään ja talliin. Kun Jouko herätettiin se läks isän kaveriks talliin ja naiset män läävään. Naisia ei tarvinnu herätellä, paitsi siit kun miun pit alkaa käyä lypsillä. Usiast olin ihan väsyksiissä, kun isä huus lypsylle. Se ol sitä mieltä, että maatalon tytön pitää oppia maatalon työt ja tottua heräämään aikaseen. Olin kolmentoist paikkeilla, kun pit alkaa käyä lypsillä kesälomalla.

Meillä ol kymmenkunta lehmää ja melkeen kaikki syyspoikivia. Syyspoikivat ol siks hyviä, että ne tul niinkun uuelleen maitoon ja alko lypsää enemmän, kun pääsivät ke-väällä pellolle. Lehmät lypsettiin ja syötettiin kaks kertaa päivässä, aamulla ja illansuussa.

Kun mäntiin läävään, yks kävi luomaan sontaa ja toinen hak läävän vintistä jauhot ja väkirehut. Just poikinneille ja enemmän lypsäville annettiin reilummas väkirehua. Kun ne ol syöty, pilkottiin läävän nurkan lantukopista lanttuja lehmiin eteen. Ne pit pilkkoa siks, että lehmät sai niistä urkkaa ja ettei pienet ja pyöriät lantut jää lehmän kulk-kuun. Niihiin ois voinnu helpost tukehtua. Joskus lehmiille annettiin vähä perunoitakiin. Paljon niitä ei voinnu antaa, koska ne laski rasvarosenttia, ja sen mukaan määräyty sil-lon maion hinta meijerissä; mitä rasvasem-paa maitoa, sen paremman hinnan sai litras-ta. Viimiseks laskettiin läävän vintistä lehmiil-le heinät eteen ja käytiin lypsämään.

Lypsykonetta ei ollu vielä viiskymmentluvulla ja lehmät lypsettiin käsi-neen. Muistan, että ei ollu ihan helppoa saaha ens maitoa osuun ämpäriin, vaan se tuppas mä-neen läävätakin hihaan. Sormet puutu ja miä lypsin yhen herkan lehmän samassa ajas-sa kun äiti ja Hippe kaks tiukkaa. Kaikkiista lehmiistä ei ollu yhtä helppo saaha maitoa,

ja siks niitä sanottiin herkkiiks ja tiukkoiks. Jotkuun lehmät ol kovia potkimaan ja niien kans pit olla tarkkana ja painaa päällä ko-vast lehmän jalkaan, ettei se ois pystynny sitä nostaan. Yks lehmä lypsi täyessä maiossa paraimmillaan puoltoist ämpäriä. Karjakeit-tiössä ol tonkka ja sen päällä siivilä mihin maito kaaettiin. Maitohuoneessa ol allas täys kylmää vettä mihin tonkat laitettiin jäähtyyn. Talvella altaaseen laitettiin lunta ja kesällä jäitä, että maito jäähtys nopiast ja pysys kyl-mänä. Lypsyn jälkeen laskettiin läävän vin-tistä olkia, mitkä leviteltiin lehmiin alusiiks. Niien päällä lehmiin ol mukava maata.

Maitotonkat vietiin aamulla puol kahek-san maissa maitopöyälle, mistä maitoauto hak ne. Tonkat ol yleens nelikymppisiä, mut meil-lä ol yks vanha viiskymppinen ja sitä ei mei-nannu millään jaksaa nostaa. Ens Haajanmä-en yhteinen maitopöytä ol Alakytösiin luonna Kujanristillä mihin meiltä ol matkaa puolisen kilometriä ja maiot vietiin sinne hevosella. Kuuskymment luvun alussa maitoauto alko ajaa Nurmelanpohjassa saakka ja meien ja Toisiin maitopöytä ol Toisiin riihen luonna, mihin myö vietiin tonkat maitokärrillä.

Talvella haettiin Virojärvestä jäitä kesää varten. Jäätelit sahattiin järvellä suuriiks lohkariks, ja ne ajettiin kotiin parireessä yks lohkar kummassakiin. Jäät pantiin läävän päähän paksuun sahajauhokasaan, missä ne säästy sulamatta melkeen koko kesän, vai-ka ois ollu hellettäkiin. Sieltä niitä siit kesällä rautakangella lohottiin.

Läävässä ol häkki kanoille mihin heitet-tiin ruumeniin sekaan kuroja, mistä kanat ne kuopsuttivat ja nokkivat. Kanakopin sei-nällä ol iso naula, mihin pantiin lantun puo-likas kanoille nokittavaks. Joskus niille ha-kattiin kuivattuja luita ja kananmunankuoria, että ne sai kalkkia, eikä muninnu nahkamun-ia. Kanahäkin katosta roikku ors, missä ka-nat nukku.

Läävän toisessa päässä oven takana ol sikala, mihin otettiin kesällä pari porsasta. Joulun alla ne siit lahattiin, että saatiin joulu-kinkku ja lihaa talveks. Sikoin karsinan vie-ressä ol toinen karsina vasikoita varten. Kar-sinoin välissä pit olla petoniseinä ja rauta-kalterit, ettei siat päässy vasikoien karsinaan. Siat ol kovia tonkimaan ja kaivamaan. Niille pantiin joka aamu olkia ja ruumenia, että niien ol mukava myllätä. Kaik ruuan tähteet syötettiin sikoille. Lisäks niille keitettiin pe-runoita ja annettiin jauhoja. Jos syksyllä ol paljon omenia, niitäkiin keitettiin sikoille ja sillon saatiin oikeen erikoisen hyvä ja suussa sulava joulukinkku. Toinen vasikankarsina ol läävän puolella karjakeittiön vieressä, mihin pienet vasikat pantiin.

Miehet huolehti tallista ja hevosiin hoita-misesta. Lampaat ol talven tallissa kar-sinassa, ja isä huolehti niistäkiin. Hevosille sekä lampaille annettiin heiniä, ja lisäks isä tek hevosille apetta jauhoista.

Kesällä karja laskettiin ulos: lehmät pääs pellolle, lampaat lammashakaan ja kanat kanatarhaan. Kun lehmät pääs ens kerran ke-väällä pellolle, pit koko talon väen olla niitä vahtimassa. Ne ol niin innossaan, ettei niitä meinannu millään saaha ajettua peltoon, vaan ne ois juoksennellu ympär koko pihan. Pellolla ne ei aina välittäny aitoista ja siks niitä pit vahtia ensimmäinen päivä pellos-akiin. Kesällä ol paljo helpompaa, kun ei tarvinnu huolehtia karjan syöttämisestä; pit

vaan huolehtia, että niillä ol aina vettä juo-tavaks. Lypsillä käytiin pellolla. Meien Kar-palosuon pellot ol kilometrin päässä ja Rau-tasuo viel etempänä. Lypsille mäntiin viel viiskymmentluvulla hevosella ja kiessiällä. Kuuskymmentluvulla lypsillä mäntiin rak-torilla. Meillä ol rakrorin perässä omateko-nen laatikko, mihin tonkat nostettiin. Meien Lammashaassa ja Petäjäniemen pellolla ol lähe, mihin maiot jätettiin jäähtyyn yöks il-talypsyn jälkeen. Meille ostettiin lypsykone kuuskymmentluvun alussa, ja siitä saakka lehmät tuotiin kesälläkiin läävään lypsylle.

Karjan kans ol paljon puuhaa, ja työ ol raskastakiin, mut eläimet ol tosi mukavia ja melkeen ystäviä. Kun meiltä läks viimeinen hevonen, meien isä itki. Miulla ol nimikko-lehmä Jatta, mitä miä silittelin ja halasin ai-na, kun olin läävässä. Kun se sairasti usiam-man poikimahalvauksen ja isä meinas laittaa sen karja-autoon, miäkiin itkin ja rukoilin, että anna sen nyt elää vielä ainakiin yks vuosi. Karjan kans puuhatessa sai tarpeeks rasitusta ja virikkeitä ja illalla kun pääs sän-kyyn, niin kyllä uni maistu.

*Husulassa maaliskuussa 2010
Marjatta Haaja-Seppälä*

Selityksiä:

Saaha urkkaa sanottiin, kun jokin syötävä oli niin kovaa, ettei siihen oikein hampaat pystyneet.

Toisii on naapuri, jonka sukunimi on myös Haaja, **läävä** on navetta, **kulkku** on kurkku, **lahata** on teurastaa, **ruumenet** on viljanpuinnissa jyvistä eronneet akanat.

Kuulutko Sukuuni

Viimevuotisen sukulehtikilpailun ja kirjoituskilpailun palkitut ryhmäkuvassa.

Vantaan ammattiopisto Variassa järjestettiin 10.–11.10.2009 jälleen kerran Kuulutko sukuuni -tapahtuma. Tapahtuma piti sisällään monenlaista toimintaa, kuten aiempinakin vuosina: oli runsaasti näyttelyosastoja, erilaisia luentoja ja työpajoja.

Hyvissä ajoin ennen tapahtumaa päätoimittajallemme oli toimitettu tieto, että lehtemme on Sukuseurojen Keskusliiton sukulehtikilpailun 2009 palkittujen lehtien joukossa. Lehtikilpailuhan on toistaiseksi järjestetty joka toinen vuosi. Edellisen kerran osallistuessamme lehtikilpailuun vuonna 2005 saimme jaetun toisen palkinnon – ensimmäistä palkintoa ei tuolloin jaettu lainkaan.

Lehtikilpailun ja kirjoituskilpailun palkintojenjaot oli tällä kertaa erotettu omaksi tilaisuudekseen, joka oli ohjelmassa välittömästi tapahtuman avajaisten jälkeen. Jännityksellä odotin, saammeko ensimmäisen, toisen vai kolmannen palkinnon. Lopputuloksena oli jaettu kolmas palkinto yhdessä Luumäen Karhujen sukulehden Karhupesän kuulujuttuun kanssa. Parhaaksi sukuseurojen lehdistä kolmihenkinen palkintoraati arvioi Laukkasten sukuseuran lehden Laukkaset (1/2009), joka oli voimakkaasti ruoan ympärille rakentuva ja sivumäärältään laaja lehti. Toisen sijan kilpailussa sai Heiskasten sukuseuran jäsenlehti Heiskaset (2/2008), joka oli palki-

tuista lehdistä ainoa ei-neliväripainettu.

Palkintojenjaon jälkeen siirryimme ”mitalikalhveille”. Kahvitilassa olivat nähtävillä kaikki sukulehtikilpailuun osallistuneet lehdet. Lyhyen silmäyksen perusteella voi sanoa, että yhdistysten lehtien taso on noussut huomattavasti muutaman viime vuoden aikana. Näkee selkeästi, että monet sukuyhdistykset panostavat jäsenistölleen toimitettavaan lehteen voimakkaasti. Oma lehtemme keräsi paljon myönteistä huomiota: muutaman sukuseuran paikalla olleelta edustajalta sain pyynnön lähettää kappaleen lehdestämme, koska he pitivät lehtemme tasoa esimerkillisenä ja oman sukuseuransa lehden osalta tavoiteltavana.

Kahvitilaisuuden jälkeen oli aikaa tutustua näyttelyihin. Eri sukuyhdistykset olivat asettaneet näytteille monenlaista omasta toiminnastaan: erilaisia yhdistyksen tuotteita perinteisistä pöytäviireistä ja rintamerkeistä aina yhdistyksen omiin T-paitoihin ja keittokirjoihin asti. Mukana näytteilleasettajissa oli myös kaupallisia toimijoita, esimerkiksi sukututkimusyrityksiä. Erityisen vaikutuksen minuun teki vanhempiensa yrityksen historiapelejä esittelevä 17-vuotias nuorimies.

Erityisen mielenkiintoinen oli näyttely, johon oli koottu vanhoja, ennen vuotta 1945 otettuja kihla- ja hääkuvia. Vanhimmat ku-

vista olivat 1870-luvun tienoilta. Näyttelyssä oli myös informaatiota entisajalle tavallisista henkilökirjasista, joita painettiin juhlatilaisuuksia varten, erityisesti juuri häihin ja kihlajaisiin. Näissä oli tapana ylistää morsiamen hyveellisyyttä ja sulhasen jaloutta runoin, aforismein ja suorasanaisiin tekstein. Monet kirjaset sisälsivät useamman henkilön kirjoittamia tekstejä, joita kirjasessa saattoi olla useallakin eri kielellä.

Tapahtuman yhteydessä pidettiin myös Sukuseurojen Keskusliiton sääntömääräinen syyskokous. Kokouksessa käsiteltiin Keskusliiton toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2010. SSK:n hallitus sai uuden puheenjohtajan toimintaa ansiokkaasti vuo-

desta 2003 vetäneen Juha-Veikko Kurjen luovuttua puheenjohtajan tehtävästä. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi valittiin aiemmin hallituksen varapuheenjohtajana toiminut Juha Arikoski, joka kuuluu Hoffrénien sukuyhdistykseen. Uusi puheenjohtaja lupasi entistä suurempaa aktiivisuutta jäsenyhdistysten suuntaan.

Tänä vuonna Kuulutko sukuuni – tapahtuma järjestetään 9.-10.10. Vantaan ammattiopisto Varian Hiekkaharjun toimipisteessä. Muuhun Sukuseurojen Keskusliiton toimintaan voi tutustua osoitteessa www.suvut.fi. Muun muassa heinä-elokuun vaihteessa on luvassa Suvut kohtaavat Karjalassa – tapahtuma Käkisalmissa.

Heikki Tulkki

Sukuviesti-lehden kilpailut 2010

Kirjoituskilpailu

Sukuviesti-lehden kirjoituskilpailun aiheena on **Suvun vaiettu historia**. Kirjoita sukusi vaietuista asioista, olivatpa ne sitten pieniä tai suuria salaisuuksia. Halutessasi voit esiintyä koko kilpailun ajan nimimerkillä.

Säännöt: Kirjoitusten enimmäispituus on neljä liuskaa. Teksti kirjoitetaan vain toiselle puolelle paperia ja jokaiseen liuskaan merkitään sivunumero ja nimimerkki. Kirjoitukset voi lähettää paperiversioiden, cd-levyllä, muistitikulla tai sähköpostin liitetiedostona (.doc tai .rtf). Kilpailutoita ei palauteta. Kirjoituksen tulee olla ennen julkaisematon, eikä se saa olla samanaikaisesti toisessa kilpailussa. Kilpailuun osallistutaan nimimerkillä. Kilpailutyön mukaan liitetään suljetussa kuoressa tai sähköisesti erillisenä sähköpostiviestinä tekijän oikea nimi ja yhteystiedot. Samassa yhteydessä ilmoitetaan kirjoittajan halu esiintyä nimimerkillä myös kilpailun ratkettua.

Kirjoitukset tulee toimittaa 13.9.2010 mennessä osoitteeseen: Sukuviesti-lehti/Kirjoituskilpailu, Suvilankatu 1 b, 00250 Helsinki tai kirjoituskilpailu@suvut.fi.

Kirjoituskilpailun parhaat palkitaan Kuulutko sukuuni -tapahtumassa 9.–10.10.2010.

Kuvataidekilpailu

Sukuviesti-lehti järjestää kaikille lapsille ja nuorille avoimen kuvataidekilpailun. Aiheena on **Kaukaiset sukulaiseni**. Kilpailutyön materiaali on vapaa. Työ voi olla piirustus, maalaus, veistos, huovutus tai muu käsityö. Sen voi toteuttaa myös erilaisilla kuvankäsittelytekniikoilla atk:n avulla.

Aiheessa voi kuvata kaukana asuvia sukulaisia. He voivat asua ulkomailla tai kaukana kotimaassa. Kaukainen sukulainen voi olla myös sellainen jota ei vielä ole opittu tuntemaan.

Kilpailutyöt ovat esillä Vantaan Kuulutko sukuuni -tapahtumassa 9.–10.10.2010.

Kilpailussa on neljä sarjaa:

1. sarja alle 7-vuotiaat,
2. sarja 7–10-vuotiaat,
3. sarja 11–14-vuotiaat,
4. sarja 15–18-vuotiaat.

Valmiit työt toimitetaan 20.9.2010 mennessä osoitteeseen: Sukuviesti-lehti/Kuvataidekilpailu, Suvilankatu 1 b, 00250 Helsinki.

Jaakko Liukkonen

Sukukokous 1.8.2009

Yhdistyksemme puheenjohtaja Heikki Tulkki avasi tilaisuuden Tulkkilan pihapiirissä.

Virolahden Tulkit kokoontuivat viime kesänä elokuun 1. päivänä seitsämanteen sukukokoukseensa. Tätä kirjoitettaessa alkaa helmikuu olla loppuillaan, pakkana on paukunut kolme kuukautta, ja lumimyräkki toisensa perään vain kasvattaa nietoksia. Tuntuu vaikealta uskoa, että silloin oli kesäisen heleä päivä, helteinen - jopa hikinen.

Talonpoikaiskulttuuria

Puolilta päivin, ennen varsinaista sukukokousta, kokoonnuimme Pihlajan kylässä sijaitsevan Tulkkilan talon historialliseen pihapiiriin. Siellä suoritettiin juhlallisesti Talonpoikaiskulttuurisäätiön kunniakilven nauttaminen Tulkkilan seinään. Tuomo ja Helena

Ahopellon omistama Tulkkilan tila sai säätiön myöntämän pronssisen kunniakilven toisena virolahtelaisena talona. Aikaisemmin kilven on saanut Kuokan talo Vaalimaalla. Perinteisen rakentamistavan kunniakilpi myönnetään tunnustukseksi maaseudun perinteistä tai perinteeseen pohjautuvaa hyvää rakentamista-paa edustavalle rakennukselle tai rakennusryhmälle. Kilven myöntämisen edellytyksenä on kohteen uudisrakennusten sopeutuminen ympäristöönsä ja maisemaan.

Tulkkilan päärakennus on valmistunut nykyiseen muotoonsa 1800-luvun loppupuolella. Talonpoikaiskulttuurisäätiötä edustanut asiamies Paula Viertola totesi talon ja sen pihapiirin sopivan erinomaisesti palkittujen kohteiden joukkoon. Kunniakilpiri

Talonpoikaiskulttuurisäätiön edustajana puhui Paula Viertola.

Tulkkilan isäntä ja emäntä Tuomo ja Helena Ahopelto.

Puheenjohtaja Heikki Tulkki avasi tilaisuuden.

Ylempien naulojen lyönti kuuluu isännän ja emännän tehtäväksi.

Viimeisen nauhan niittäsi Paula Viertola.

Talonpokaiskulttuurisäätiön kunniakilpi. Naulauksen suorittivat Tuomo ja Helena Ahopelto (keskellä) talon isäntänä ja emäntänä, Jarmo Tulkki (oik.) Virolahden kunnan ja Virolahden Tulkkien sukuseuran edustajana ja Paula Viertola (toinen vasemmalta) Talonpoikaiskulttuurisäätiön edustajana. Airueina toimivat Riku Tulkki ja Iina Elfing.

totesi Helena ja Tuomo Ahopellon vaaliseen ja kunnioittaneen Tulkkilaa lämmöllä. Päärakennus on alkuperäisessä asussaan edustanut saaristo- ja rannikkoalueella nyt jo harvinaistunutta empireä. Rakennusta on uudistettu siten, että alkuperäinen huonejako, sisätilojen yksityiskohdat ja ulkoasun kokonaishahmo on säilytetty.

Pihapiiriin kuuluvat aitta, kivinavetta ja sauna. Rakennusryhmän edustalla on maisema-arvoltaan huomattava kivikkoinen laidun- ja peltoalue. Raadin mielestä kohde on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas kokonaisuus. Rakennusten hienovaraisella saattamisella lähelle alkuperäistä asuaan on merkitystä ympäristön arvokkaan pienmaiseman ja koko Pihlajanjoen laajan kulttuurimaisemakokonaisuuden kannalta.

Kunniakilven naulaus

Talonpoikaiskulttuurisäätiön perinteisen käytännön mukaisesti Tulkkilan kuistin ovenpieleen sijoitettavan kunniakilven jokaisella neljällä nurkkakiinnikkeellä on eri naulaaja. Vasemman ylänaulan vasaroi talon isäntä Tuomo Ahopelto ja oikeanpuoleisen talon emäntä Helena Ahopelto. Toisen alanauloista iski paikoilleen Virolahden kunnan ja Tulkkien sukuseuran edustajana kunnanhallituksen puheenjohtaja ja sukuyhdistyksemme varapuheenjohtaja Jarmo Tulkki. Viimeisen naulan löi Talonpoikaiskulttuurisäätiön edustajana Paula Viertola.

Tulkkilan eli Ylä-Tulkin tila syntyi vuonna 1852, jolloin Tulkkien kantatilasta irtautuivat jaossa Nurmelan, Ylätulkin, Penssin ja Kor-

pelan tilat. Puheessaan Virolahden Tulkkien puheenjohtaja Heikki Anton Tulkki piti kunniakilven myöntämistä Tulkkilan tilalle merkittävänä tunnustuksena. "Voimme sukuna olla erittäin ylpeitä tästä, sillä juontavathan meistä monien sukujuuret Tulkin kantatilalle, josta tämä Ylä-Tulkin tilakin on irtautunut."

Kultainen ansiomerkki Hannu Tulkille

Juhlavan kunniakilven naulauksen jälkeen Tulkkien varsinainen sukokokous alkoi ruokailulla Pihlajan Mäkipirtillä. Karjalanpaistin ja muiden herkkujen lisäksi oli alkuruokana tarjolla virolahtelaista perinneruokaa, hapanvelliä. Kokoukseen osallistui noin 70 suvun jäsentä, ja sen puheenjohtajana toimi Arto Tulkki. Yhteislauluna lauletti Kymenlaakson laulun jälkeen puhui kirkkoherra Jarmo Uotila.

Kokouksen yhteydessä luovutettiin Virolahden Tulkkien puheenjohtajana ja Sukuseurojen Keskusliitossa pitkään toimineelle Hannu Tulkille Sukuseurojen Keskusliiton myöntämä kultainen ansiomerkki. Lisäksi Hannu Tulkki kutsuttiin sukuseuran kunniajäseneksi.

Sukuseuran hyväksi tehdystä työstä palkittiin yhdistyksen standaa-reilla Reetta Väänänen, Jaakko Liukkonen, Marjatta Haaja-Seppälä, Pertti Haukula, Tuulikki Laaksonen ja Marja Hirvonen.

Jarmo Tulkki kertoi Mäkipirtin historiasta.

Merja, Riku ja Juha Tulkki osallistuivat Mäkipirtillä kokoukseen.

Seuraavaksi nelivuotiskaudeksi valittiin sukuyhdistyksen puheenjohtajaksi edelleen Heikki Anton Tulkki Helsingistä ja uudeksi varapuheenjohtajaksi Marjatta Haaja-Seppälä Haminasta. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Juha Tulkki Virolahdelta ja Jukka T. Tulkki Helsingistä. Lisäksi hallitukseen valittiin edelleen Liisa Ahonen Vantaalta, Jaakko Liukkonen Helsingistä ja Reetta Väänänen Kuopiosta. Ennen kahvia siirryttiin Mäkipirtin aurinkoiselle pihalle yhteiskuvaan. Kakkukahvien jälkeen Jarmo Tulkki kertoi kokouspaikkana toimineen Pihlajan seurojentalon Mäkipirtin historiasta. Tilaisuus päätettiin kokousväen laulamaan Karjalaisten lauluun.

*Teksti ja kuvat
Jaakko Liukkonen*

Elämän ja kuoleman peli

Katsomo on täysi, lähes satatuhatta katsojaa. Television ääressä katsojia on yli miljardi, ehkä kaksi miljardia. On hetki, joka toistuu vain joka neljäs vuosi. On jalkapallon maailmanmestaruuskisojen loppuottelun viimeiset hetket. Tämä on taas niitä matseja, jotka eivät ratkea millään. Voittaja joudutaan raa'asti ratkaisemaan rangaistuspotkukilpailulla.

Pelipaidassani komeilee numero 10. Mahassani parveilevat perhoset ja selässäni hiipivät sammakot. Yritän näyttää tyyneltä, vaikka kylmä hiki kangistaa jäseniäni. Jaloissa pitäisi kirjaimellisesti olla potkua, mutta nyt ne tuntuvat veltoilta. Minun pitäisi ampua tasoittava laukaus. Seuraava minuutti näyttää, tuleeko minusta kansakunnan sankari vai petturi.

Tie tähän pisteeseen alkoi lähes kaksikymmentä vuotta sitten, aivan pikkupoikana. Tie on ollut pitkä ja mutkikas, täynnänsä verta, hikeä ja kyyneliä, tappioita ja voittoja, ääretön määrä harjoitustunteja ja leegio tosinuijia valmentajia, joilta ei kiitosta herunut, mutta sitäkin viljemmälti haukkuja. Vähän niin kuin työelämässä yleensäkin. Kuulun maailman kymmenen parhaimman ja parhaimmin palkatun jalkapalloilijan joukkoon. Olen niin rikas, etten sitä itsekään tiedä. Viimeisin vaihtosummani oli 40 miljoonaa dollaria. Raha menettää tavallaan merkityksensä, kun sitä on suunnattomasti. Jäljelle jää vain loputon maineen tavoittelu. Maailmanmestaruus, se enää puuttuu.

Katsomo, joka vielä äsken muistutti horkan kättä, on hiljentynyt ennen ilmomento della veritaa. Aivoni työskentelevät kuumaisesti. Ampuisinko varovasti vasempaan alanurkkaan vai rohkean näyttävästi yläriman kautta sisään. Se ei pelaa, joka pelkuri on. Vastustajan maalivahti näyttää hypnoottisen oudolta, jättäjäishämähäkiltä. Pötyä, ihminen sekin vain on ja tässä tilanteessa altavastajana. Ei, nyt kaikki turhat ajatukset pois. Kävi miten kävi, nyt on aika toimia, yleisö jo yskii.

Pyyhin pölyt pallon päältä, kävelen ryhdikkäästi viisi metriä pallosta pois päin. Käännyin, teen ristinmerkin, rukoilen hätäisesti Neitsyt Mariaa ja kaikkia muita neitsyitä, otan vauhtia ja – potkaisen.

Se mitä seuraavassa tapahtui, muutti tulevan maailmani. Kaikki romahti hetkessä. Pallo meni hiuksenhienosti yli yläriman. "Hämähäkki" hölmistyi, heittäytyi maahan kiittäen Jumalaansa. Minkähän nimistä? Kyynelöt tulevat silmiini. Lantti heitettiin, ja tuli tietenkin väärä puoli. Joku taputtaa olkapäähän. Joukkueoverit eivät hylkää. Kukaan ei olisi halunnut olla minun asemassani. Onneksi heidän surunsa on hieman lievempi kuin minun. Valmentaja on karseen näköinen. Suksikoon kuuseen.

Se oli ihanaa niin kauan kuin sitä kesti. Päätän yksintein, että alan juoda tätä katkeraa kalkkia kuin mies. Sitten lopetan aktiiviurani vähitellen. Minun maassani ei sentään epäonnistujia ammuta. Tai mistäs sen tietää.

Juhani Tulkki
9.12.1997

HARRASTUKSENI * JUKKA T. TULKKI

Maalaamisesta, taiteesta ja vähän taiteen filosofiastakin

Sain laajan ja monialaisen taidekoulutuksen arkkitehtiopintojeni yhteydessä, osa taide-aineista suuntautui suoraan siveltimen ja piirustushiilen käyttöön, osa rakennustaitteen ja taiteen historiaan ja tyyleihin.

Siirryn suoraan otsikon aihepiiriin. Maalaustaiteeseen ohjasi Piirustus, maalaus ja kuvasommittelu – perusaine, jossa minulla oli erittäin arvostettu opettaja, Unto Pusa.

Mitä se maalaaminen ja taide oikein on?

Taulujen maalaaminen voi olla itse asiassa mitä hyvänsä, tyyllilajejakin on paljon. Taulu voi olla taidetta, joka tyyliältään on kaikille yksilöille vähän erilaista. Sen havaitsee nopeasti taidenäyttelyissä. Tai sitten se ei ole taidetta, torikävelyllä jokainen voi tehdä saman johtopäätöksen.

Mitä se taide sitten on? Mikä tekee siitä taidetta?

Se ei olekaan määriteltävissä, ei edes oikein yleisestikään. Itse asiassa taiteen määrittelyssä ei ole onnistunut kukaan. Miksikö? Sitä ei voi selittää rationaalisin menetelmin tai edes termein, koska siinä välttämättä ei ole mitään rationaalista. Parhaiten asian ymmärtää, kun ajattelee esimerkiksi abstraktia tai vaikkapa symbolistista taidetta. Niissä eivät päde mitkään lainalaisuudet tai järkisäännöt, siksi ei ole relevanttia puhua taiteesta rationaalisena käsitteenä.

Tunnuksomaista taiteelle kuitenkin on, että jokainen kokee sen samankaltaisella tavalla. Taideteos ja taide on välitön elämys, elämistä ja kokemista siinä paikassa ja nyt. Elämys on sukua luovuuden tunteelle, ja molemmille on yhteistä tunne jostain arkipäiväisyyttä korkeammasta. Se on siis irrallaan järkiajattelusta, eikä siihen päde logiikan säännöt. Rationaalisesta havainnoinnista

se erottuu myös siten, ettei sen kokeminen edellytä ennalta valmistelevaa, analyttistä ajattelutyötä.

Ensimmäinen havainto on siis, ettei taidetta voi tarkastella samalla tavoin kuin fyysistä ympäristöä tai luonnonilmiöitä. Miksi?

Mielestäni selitys löytyy sen olemuksesta itsestään. Taiteen kokeminen ei ole fyysistä katsomista, vaan sielullinen tapahtuma, kokemus, jonka jokainen kokee sisällään, omassa itsessään, omalla tavallaan. Ajatellaan vaikka sinistä väriä ja sen vivahteita maalauksessa. Ei voi varmuudella tietää, minkälaisen elämyksen sininen väri saa aikaan toisessa ihmisessä, eikä tiedä, miten hän sen havaitsee – pelkästään väriaistimusten osalla saattaa olla selviä yksilöeroja. Väriaistimusten aikaansaamista tunteistakaan emme voi keskustella, toinen kokee värin miellyttävänä, toiselle se on samantekevää

Kheops, akryyli kankaalle 134 x 84 cm, 1987.

tai jopa vastenmielistä. Yksilöinä sekin on meille kaikille erilainen. Miten siitä voisi virittää täsmällisiä käsitteitä sisältävän keskustelun? Ei mitenkään. Taiteessa inspiraatio synnyttää virikkeen ja taiteilijan oma tahto pyrkii toteuttamaan sitä.

Se lyhyimmän kaavan mukaan taiteesta. Näin se vaan on.

Taidekokemuksia lapsuudessa

Vietin kesät lapsuudessa Jaalan Paljakassa Saima-isoäitini luona. Isoisäni August oli kansakoulunopettaja, joka oli kuollut ollessaan puolitoistavuotias. En muista häntä juurikaan. Kodista kuitenkin näki, että se oli kulttuurikoti. Kirjoja oli paljon ja tauluja samoin. Myös taide-esineitä. Ja harmoni. Isoisäni osasi soittaa. Soitti urkujakin. Isovanhempieni olohuoneessa oven vieressä seinällä oli taulujäljennös – Arnold Böcklinin Kuolleiden saari. Tämä selvisi kyllä vasta paljon myöhemmin. Jälkeenpäin luin siitä

enemminkin, se edusti tyyliltään mainittua symboliikkaa. Jäljennöksen salaperäinen ja mystinen aihe kiinnosti lapsenakin kovasti – upea öinen, tyyni merimaisema, epätodellinen, mutta samalla kiehtovan mielenkiintoinen syypressien verhoama saari. Noutaja arkuineen oli sinne soutamassa. Aiheesta taiteilija oli tehnyt useamman maalauksen. Tämä oli kolmas versio, ja se oli erittäin vaikuttava työ. Se oli siis taidetta se.

Lapsuuden kodissani Helsingin Viiskulmassa oli myös paljon tauluja. Huomasin silloin jo, että ne kaikki olivat isäni maalaamia. Aiheet vaihtelivat, nuoren hävittäjälentäjän maalaamat Tiiksjärven vaaramaisemat jäivät mieleen. Niiden iltatunnelmissa oli jotain erilaista, pyrkimystä luonnon kauneuden korostukseen.

Ensimmäiset värit

Ensimmäiset väriini olivat tuubista puristettavat plakaattivärit. Nykyään ne olisivat

guassivärejä. Vesiliukoisia, mutta niiden peittävyys oli hyvä. Niillä olikin mielestäni juuri siksi hyvä opetella, jälki oli paksua, niin kuin plakaattiväreiltä sopi odottaa. Mitä aiheiksi? Se ratkesi miettimättä, oli itsestään selvää. Aiheet olivat varhaisesta kulttuurista, linnoja eri puolilta Suomea, osa kuvista, osa kesämatkoilta tuttuja. Olavinlinnaa maalasinkin useasti, luokkatoverit niitä halusivat. Sattuma toi sellaisen 50 vuoden takaa joululahjapaketissa kehystettynä takaisin – hauska ja nostalginen jouluyllätys sinänsä, jossa oli nostalgista katsottavaa pitkään.

Episodi - maalauslaskussa

Oli 13-vuotiaana koululaisen hiihtoloma Espoon Kalajärvellä. Isäni otti aurinkoisena kevätpäivänä öljyvärinsä esille ja pystytti maalaustelineensä olohuoneen ison ikkunan ääreen. Aloitti huolellisesti valmistautuen värien keräämisen palettiin, kaatoi pieneen kuppiin tärpättiä ja toiseen vernissaa. Tätä en ollut ennen nähnyt, ja olin noista toimita hyvin kiinnostunut. Kuin sivulauseesta tuli spontaani kysymys – haluaisitko sinäkin yrittää maalaamista oikeilla öljyväreillä? Totta kai halusin. Tuntui ihan siltä, että tässä olisi nyt sitä jotain, oikein näytön paikka. Sain hyviä teknisiä ohjeita ja vinkkejä, seurasin muutoinkin hyvin tarkasti, miten isäni käytti värejään ja sekoitti niitä paletissaan, miten vernissa vaikutti värien syvyyteen. Hieno kokemus, nuori poika maalaa öljyllä maisemaa. Kuivuminen vei päiviä, kumpi tauluista oli sitten parempi, oli epäselvää. Lapsen mielestä ei. Vaikka ei niissä paljon eroja ollut, puut olivat minulla vähän jäykempiä.

Sisälle taiteeseen

Aloitin taideopintoni Ateneumissa 1968 graafisella linjalla ja jatkoin niitä vuotta myöhemmin Teknillisen Korkeakoulun arkkitehtiosastolla. Kuvataiteisiin liittyviä taideopiskeluja oli alussa mainitsemäni piirustuksen, maalauksen, kuvasomittelun ja myös plastisen muotoilun parissa. Opettajanani oli alkuvuosina Suomen nykytaiteen nimekkäimpiä taiteilijoita; mainitsemäni taidemaalari, professori Unto Pusa (1913-1973). Pusa kuului

Ranskasta vaikutteita hakeneeseen Prisma-ryhmään ja suoritti myös merkittävän elämäntyön korkeakoulun arkkitehtiosaston ohella Vapaan taidekoulun opettajana. Kuvanveistäjä Martti Peitso puolestaan toimi plastisen sommittelun opettajanani vuosina 1969-72. Kummankin osuus taidekäsityksiini oli merkittävää luokkaa, tosin Pusaa värikäänä ja omalaatuisena persoonana arvostin enemmän. Pusan ohjeet elävän mallin piirustusharjoituksissa oli tyyliltään nykykielellä ilmaistuna On – Off. Näyttäessäni lopuksi hänelle kuluneen vuoden viisi alastonpiirustustani arvosanaa varten, oli kaksi hyvää, loput p------. Omasta mielestäni ne olivat teknisesti yhtä hyviä, jotain noista kolmesta vaan puuttui. Plastinen sommittelu opetti puolestaan paljon ns. puhtaasta muodosta. Työt olivat moderneja veistoksia.

Taideopiskelun kautta taiteesta oli tullut hyvin kunnioitettava asia. Taidehistoria, rakennustaiteen historia, muut taideaineet antoivat pohjaa näkemyksille ja vallinneille tyylyleille. Piirtämisen rinnalla kuvataiteisiin liittyvä taideharrastukseni kehittyi maalaustaiteen puolelle maisemamaalauksista muotokuviiin. Pidän erityisesti akryyliyväreistä. Käytän sekatekniikkaa, siveltimiä, paletteiveitsiä ja ruiskua. Vesiliukoisuus on mielestäni myös käytännön syistä joskus tärkeä ominaisuus. Maalauksen vernissakäsittely tekee siitä myöhemmin myös kestävyydeltään öljymaalukseen verrattavan.

Suhtautuminen muuttui siis syvemmäksi, työskentelyyn tuli varmuutta ja määrätietoisuutta. Unto Pusan eräs toteamuksesta jäikin mieleen – taiteessa näkyy heti arkuus ja liika

Parthenon, akryyli kankaalle 134 x 90 cm, 1988.

Leptis Magna, akryyli kankaalle 134 x 84 cm, 2009.

varovaisuus. Siksi vetojen tulee olla vahvoja, voimakkaita, määrätietoisia ja täynnä tarkoitusta alusta loppuun saakka.

Entä aiheet? Kulttuurihistoria oli minulle hyvin merkityksellistä, pyrkimyksenä oli tuoda omaperäinen humanistinen vire rakennettuun ympäristöön ja kulttuurihistoriaan.

Tositoiniin

Maalausharrastukseen tarvitaan välineitä, tukevasta telineestä siveltimiin, palettiin ja maalausnesteisiin alustaa unohtamatta. Alustojakin on paljon, MDF-, puu- ja kovalevyistä kankaaseen. Pellavakangas on tavallisin, valmiiksi pohjustettuna tai sellaisenaan, kudottuna kankaana. Kiinnittämiseen tarvitaan kiilakehykset, joko vakioina tai mittoihin tilattuina. Vakiokokoisia löytyy kolme kerrannaissarjaa aiheen mukaan – muutokuvat, maisemat, merimaisemat. Tai sitten sen kokoisina kuin tarve vaatii – sopivat suhteet löytyvät vaikka kultaista leikkausta soveltamalla. Kehyksiin kangas nitojalla kiinni sa-

malla ristiin kiristäen, kiiloilla saadaan alustasta tarpeeksi jäykkä. Sen tosiaan tulee olla jäykkä, muuten kehysten profiili saattaa jäädä sivellinvedoissa näkyviin.

Akryylivärit ovat vesiliukoisia, tärpätin tuoksu ei häiritse muuta perhettä. Koska ne kuivuvat nopeasti, teen paletin kantavärit aluksi suoraan lasipurkkiin. Itse paletin värien tulee olla harkittuja, tarvitaan vain kaksi kantaväriä, joita voidaan muunnella, periaatteessa riittää yksi, joka varjoissa taittuu violettiin siniharmaseen. Kysymys on siis valon ja varjon väleistä. Nämä taas riippuvat aiheen valaistuksesta – mitä matalammalla aurinko on, sitä punertavampi on valon väri. Valitut värit ovat äitivärejä – molempia pitää olla riittävästi, jotta eri päivinä maalatut osat eivät eroaisi sävyiltään. Periaatteessa siis toinen kantaväreistä on kylmä, toinen lämmin sävyiltään.

Värien sekoittamisessa tulee noudattaa varovaisuutta, ettei väreistä tule likaisia. Musta ei saa olla mustaa, vaan punaisen, keltaisen ja sinisen yhdistelmä, joka taitetaan tarvittaessa sinkkivalkeisella. Siis erikseen

kylmät ja erikseen lämpimät värit. Akryyleissä on myös mahdollista käyttää maalausnesteitä ja hidasteita, jolloin työskentelyaikaa voidaan pidentää.

Pohjustus on välttämätön, kangas imee runsaasti värejä. Valmiiksi pohjustettuja kankaita löytyy myös, mutta yhtä hyvin voi pohjustaa sen liimavärein tai akryylein – itse käytän siniharmaata pohjaa, josta valot saa nopeasti kuivalla siveltimellä sinkkivalkeista käyttäen esille. Siveltimistä – siankarvoista tehdyt lattasiveltimet sopivat öljylle ja akryyleille hyvin, pyöröpäiset näädänkarvasiveltimet ovat tarpeen tärkeimpiin detaljeihin, kuten muutokuvissa silmiin.

Komposition, siis kokonaisuuden ja suhteiden luominen on työn ratkaisevin vaihe. Pienessä vinjetissä tai pikaluonnoksessa se onnistuu parhaiten, pienen kuvan suhteet voi kopioida sen jälkeen maalaus pohjalle. Suoraan pohjalle se onnistuu harvoin. Hiilellä ja valkoisella liidulla hahmottelen aiheen kankaalle. Ei voi liikaa korostaa sitä, että tulosta on arvioitava riittävän kaukaa, jopa sivusta katsoen. Sivulta näkee hyvin suhteet. Oikea perspektiivi on onnistuneen lopputuloksen edellytys – tarkoitan kahden pakopisteen

perspektiiviä. Keskeisperspektiivi on hyvä tehokeino, mutta harvoin onnistunut. Horisontin tulee olla oikealla tasolla ja pakopisteiden tietenkin horisontilla. Pakopisteet konstruoidaan vaikkapa vanhan Nyströmin perspektiiviopin metodein. Suurikokoinen maalaus merkitsee siis etäällä, useiden metrien päässä olevia pakopisteitä, jotka saadaan toimimaan nuppineuloihin kiinnitetyn näin.

Pohja maalataan ohuella värillä nopeasti käyttäen suurta sivellintä, maalaaminen suoraan käsin, sivellin ranteen jatkona. Etäisyys on kokonaisuuden hallinnan edellytys. Vasta sitten, kun kokonaisuus on hahmottunut, on itse värien ja muodon vuoro. Työn edistessä työskennellään vuoroin kokonaisuutta, vuoroin detaljeja. Oleellista on maalauksen tunnelman säilyttäminen ja loppuvaiheessa sen korostaminen – kaipaisiko kokonaisuus jonkin efektin, vaikkapa valoeffektin? Jonkin täydentävän kiinnepohdan? Tärkeää, sekin pyritään maalaamaan tyylin mukaan sillä isolla siveltimellä.

Kuvasin juuri edellä maalauksen työskentelyä viime kevältä – Leptis Magna. Kuvitteellinen yömaisema Libyassa sijaitsevasta

Pirjo, akryyli kankaalle 92 x 73 cm, 2003.

Harri Koulumies, akryyli kankaalle 92*73 cm, 2005.

Pitkä perjantai, akryyli kankaalle
116 x 89 cm, 1995.

öisestä roomalaiskaupungista. Tärkeänä kiinnekohtana maalauksessa toimii laskeutuva kotka, siis Rooman Kotka. Leptis Magna oli muuten erään libyalaisen suunnittelutyöni läheisyydessä ollut harvinainen kohde, johon turisteilla ei ollut silloin mitään asiaa.

Maalauksia

Ensimmäinen työ, kankaan koko 134 x 84 cm, oli Kheops. Mittakaavaltaan valtava pyramidi, sivun pituus pelkästään 220 metriä, pohjan pinta-alakin yli 5 hehtaaria ja korkeutta huikeat 146 metriä. Aihe ja sen käsitteily olivat mietinnän kohteena pitkään. Miten saada syvyyttä ja mittakaavaa esille, valon väri ja lämpö aavikon mukaisiksi. Pyrkimys oli vaikuttavuuteen – välittää kolossaali tunnelma katsojalle. Tekninen valmistelu oli huolellista – massoittelu, etuala, taustan pyramidi, pakopisteet ja perspektiivinarut niihin – ja rohkeasti töihin. Keskeneräisen työn arvosteluakin kuulin – mikä toi matkalaukkumäki tuossa edessä on?

Parthenon – twilight time, kuvitteellinen sommittelu, Ateenan tärkeimmät historialliset rakennukset tiivistettyinä samaan näkymään. Viime vuosisadan huomattavin arkkitehti Le Corbusier piti Ateenan kaupunkisuunnittelua merkittävänä ratkaisuna, mitä se olikin. Parthenon ja Ateenan satama Piraeus muodostivat hyvin vaikuttavan akselin.

Pitkä perjantai – aihe mielikuvituksellinen, symbolinen, työ rakentui intuition ja in-

spiraation varassa alusta loppuun saakka.

Hiljaiseloa Melkissä – puhdas hämärän sinisyys, auringonnousua edeltävä sininen valo. Tekotapa – sinisestä pohjasta aste asteelta aihe hahmotellen.

Muotokuvista

Sitten nuo muotokuvat, aihepiiristä vaikeimmat. Muotokuvan tulisi ilmentää kohdettaan, tuoda myös tyyppillisintä persoonallisuutta esille. Moni tuo taustassa esille henkilön työhön tai harrastuksiin liittyvää, mutta mielestäni se ei ole niin oleellista kuitenkaan. Henkilö pitää jollain tavalla tuntea, tutustua keskustellen häneen, tehdä havaintoja hänen tyyppisistä asennoistaan ja tavoistaan, miten kädet liikkuvat keskustelussa, pään ja hartioiden asennosta ja niin edelleen. Kamera, jossa on moottoriperä, on oiva apu valmisteluissa. Siis hetken ja oleellisen tavoittamiseen tähdäten. Asennon tulee olla oikea – paljon antaa jo anteeksi, jos silmät ovat oikein. Muotokuvissakin tärkeää, että koko alue taulussa käsitellään kokonaisuutena, yhtä aikaisesti sekä malli että tausta. Harmaasta pohjasta on hyvä lähteä, hahmo vaaleammalla harmaalla suhteet tarkistaen. Jo tässä vaiheessa saattaa huomata yllättäen – tuohan on Pirjo! Harmaasta kuivalla, valkoisella voi poimia valot, hiilellä varjot ja siirtyä sen jälkeen väriin.

Muotokuvamaalauksen moni aloittaa itsestään, omasta kuvastaan. Todella vaikeaa, peilikuvasta... Ensimmäinen muotokuva, siis oma muotokuvani oli vähän jäykkä, asento oli kyllä aika oikea, päänasentokin ja kädet. Seuraava olikin jo parempi. Pirjo – muotokuva sisarestani. Isäni piti sitä onnistuneena, noin se Pirjo istuu, katse on keskusteluissa kiinteä, hän ikään kuin pomppaa tuosta ylös, niin kuin tapanaan on.

Pyryn tavoittamaan luonteen piirteet, monen mielestä siinä onnistuinkin. Kohde ja tausta on tehty saman aikaisesti, ovat kokonaisuus. Tarkkuus on silmissä ja käsissä, muuten on käytetty isoa lattasivellintä.

Harri, Pirjon aviomies. Harri oli Palvelutyönantajien johtajia, se piti saada näkyviin. Harrista oli kaksi muotokuvaa, joista ensimmäisen asento oli epätyytyvävä, kasvot olivat aika hyvät. Hymyilevä malli on todella

vaikea lähtökohtaisestikin. Korjasin asentoa jonkin verran, mutta juuri tässä opin, että tyyppillinen asento kuvassa alkuaankin on kaikkein tärkein onnistumisen edellytys. Toinen versio tuolissa oli onnistunut, noin hän istui, sekä malli että tekijä olivat tyytyväisiä.

Markus – luokkatoverini oli yksi parhaita. Malli on sijoitettu rohkeammin – ylös ja vaemmalle katseen suuntaan on jätetty tilaa. Antiikkituoli kertoo Markuksen harrastuksista.

Työhön jäi kiinni – takaisin taiteen olemukseen

Taiteellinen työ vie aina mukanaan, siihen jää oudosti ikään kuin kiinni – työtä pitää vaan jatkaa intensiivisesti loppuun saakka. Kokemukset taiteen tekemisessä johtivat siksin uusiin pohdintoihin taiteen olemuksesta. Omakohtaisenkin kokemuksen mukaan työ perustui intuition ja oli vahvasti inspiraation ohjaamaa.

Mitä muuta se oli? Hetken ajattelu toi mukaan muitakin käsitteitä – kun rationaalia lähestymistapaa taiteen olemus ei tunne, sisältö muotoutuu vahvan intuition mukaisesti. Tuttuja käsitteitä molemmat. Mutta mitä ne oikeastaan ovat? Mitä ne tarkoittavat ja mistä ne ovat kieleemme tulleet?

Intuitio, inspiraatio, imaginaatio, kontemplaatio (mietiskelyä, syventymistä esteettiseen kohteeseen) ovat alun perin äitikirkon teologisia termejä. Intuitio on pohjimmiltaan tiedostamatonta, ilman ajattelua syntynyttä välitöntä tietämistä. Intuitio on luovuuden osa, mutta ne eivät ole sama asia. Intuitio ei ole vaistoon liittyvää, jossa on kyse elossa säilymisen toiminnoista, eikä se liity impulsseihin, jotka ovat hetkellisiä signaaleihin liittyviä reaktioita. Intuitio on ilman ajatustyötä tapahtuvaa välitöntä tietämistä ja tiedostamista.

Entä inspiraatio? Inspiraatiolla ymmärtään yleisesti hengen innoitusta. Sitähän se varmaan onkin.

Imaginaatio on taas välitön – tai täsmällisemmin – välähdyksenomainen hetkellinen kuvallinen kokemus, joka syntyy kontemplaation kautta, mielen tyhjentyessä arkisista ajatuksista. Kristillisessä ajattelussa kontemplaatio tarkoittaakin sisäistä sanatonta ruko-

usta, edellyttäen mielen täydellistä tyhjentämistä ennen mystistä unio -kokemusta.

Käsitteet selventävät itse asiassa aika paljon taiteen olemusta.

– Ajatellaanpa asiaa vielä toisista, arkiemmista lähtökohdista. Mitähän psykologia sanoisi luovuudesta? Erilaisia käsityksiä, kuvailuja on paljon, mutta eräs entuudestaan tuttu ja yhteinen, laajasti tunnustettu ominaisuus on olemassa – luovuus poistaa yksinäisyyden tunteen. Jokaiselle luovalle taiteilijalle taiteen lajista riippumatta se on ehdottoman tuttu tunne ja tavoiteltava tila.

Paluu takaisin inspiraatio -sanaan ja sen semantiikkaan tuottaakin yllättävän huomion – in spiritus – hengessä. Silloinhan tuo yksinäisyyden tunteen poistuminen tarkoittaa, että...

Taidekäsitykseni on nyt syvempi kuin ennen. Syvempi, mutta ei selvempi. Taide synnyttää henkisenä kokemuksena tunteen jostain arkipäiväisyyttä korkeammasta, jonka inhimillinen kokeminen on luonteeltaan juuri sielullista – siis eri asteisia, yksilöllisiä, kohottavia tunnetiloja ja -elämyksiä.

Teksti ja kuvat Jukka T. Tulkki

Markus, akryyli kankaalle 92 x 73 cm, 2004.

Piirtäminen on yksi Rikun harrastuksista

Riku Tulkki (16) ei ole vielä päättänyt mihin ammattiin haluaa valmistua.

Riku Tulkki Yläpihlajasta on Juha ja Merja Tulkin nuorempi poika. Hän on syntynyt 23.5.1994. Tänä keväänä tuli siis täyteen 16 vuotta. Riku on käynyt ala-astetta Pihlajassa, Ravijoella ja Virojoella. Hän käy Virojoen yläkoulua 9.luokalla. Syksyllä Riku aloittaa lukiossa. Piirtäminen on yksi hänen harrastuksistaan. Omilla käsillä tekeminen tuntuu kiinnostavan Rikua. Käsillä tekeminen nuorelta mieheltä myös onnistuu! Siitä on todisteena koulun käsityötunneilla tehty

hyllykkö. Tämän pyörillä liikkuvan, Rikun itse suunnitteleman ja rakentaman huonekalun näin hänen huoneessaan. Huoneeseen tultiin alunperin katsomaan piirustuksia, joita sieltä myös löytyi.

"Kuvataideopetus on kahdeksannella ja yhdeksännellä luokilla valinnainen aine. Sitä on 1-3 tuntia viikossa. Ryhmässä on vaihtelevasti 10-20 oppilasta. Mielestäni ainetta voisi olla enemmänkin, koska piirtämisen ja maalaamisen lisäksi tunneilla käydään läpi

Lordi, vesiväri ja liitu, 2006.

myös taidehistoriaa. Siellä esitellään Egyptin-, Kreikan- ja muiden vanhojen kulttuureiden saavutuksia. Olisin kiinnostunut samaan enemmän tietoa Suomen taiteen historiasta”, kertoo Riku.

”Nyt yhdeksännellä luokalla olemme käsitelleet tunneilla kolmiulotteisuutta ja graafisia tekniikoita. Niistä parhaiten on kuitenkin jäänyt mieleen linolevylle kaiverrettavan fantasiahahmon suunnittelu. Siinä suunnitellaan ensiksi mieleinen kuva, jonka haluaa valmistaa, ja sitten se kaiverretaan lämpöiselle linolevylle. Kaiverruksen jälkeen kuvan päälle telataan erisävyisiä värejä ja painetaan levy paperille aivan kuin leimasimen tavoin. Painamalla kuvaa samalle paperille monta kertaa, saa tehtyä erinäköisiä ja kokoisia kollaseja. En kuitenkaan ole kiinnostunut tämän hetken suosituimmista tyyleistä, kuten mangasta tai animesta, ne eivät vaan ole minun juttuja”, toteaa Riku.

Muista vapaa-ajan harrastuksistaan Riku mainitsee urheilun ja kalastuksen. Urheiluharrastuksesta todisteena on olohuoneessa palkintokaappi. Palkinnot ovat tulleet yleisurheilusta, hiihdosta, pilkki- ja onkikisoista. Kilpaurheilun Riku kertoo jo jättäneensä taakseen, mutta urheilee omaksi iloksi ja kuntoilun vuoksi.

”Tänä keväänä olen aloittanut uutena harrastuksena rullaluistelun. Takana on jo monia satoja kilometrejä. Käyn myös Pihlajan mäkipirtillä viikoittain pelaamassa sähköä”, Riku kertoo.

Peura, vesiväri ja liitu, 2004.

Shakkipeli, lyijykynä, 2009.

Aamu, vesiväri ja liitu, 2009.

Viime kesän sukukokouksessa Riku palkittiin Virolahden Tulkkien sukuseuran julistaman T-paidan suunnittelukilpailun voittajana. Kun tiedustelen hänen tulevaisuuden suunnitelmiaan, eli miksi aikoo isona tulla, vastaa Riku: ”Ammattihaaveita on useampia”.

Jaakko Liukkonen ja Riku Tulkki
Valokuvat Jaakko Liukkonen

Ihmistä oppimassa

”Piirustus- ja viivaoppi on maalauksen, kuvanveiston, rakennustaiteen ja kaikenlaisen esityksen lähde ja olemus, samaten kuin myös kaiken tietämisen juuri.”

Michelangelo Buonarroti

13.4.2010, pastelliliitu paperille.

Olen graafinen suunnittelija ja teen työkseni kahden aikakauslehden ulkoasun suunnittelua. Nykyisin myös toteutan itse suunnitelmani. Työssä joudun tekemään kaiken tietokoneella. Minulla on tarve piirtää – saada jotain näkyvää aikaan omilla käsillä. Piirustuksessa näkyy oman käden jäki, minun käsialani. Ammatissani sain ennen piirtää: lehden suunnittelu tehtiin piirtämällä, tekstien laajuudet laskettiin ja piirrettiin paperille, kuvien rajausohjeet piirrettiin samalle paperille. Vaan eipä piirretä enää, 20 vuoteen ei ole piirretty. Siksi käyn kerran viikossa piirtämässä elävää mallia eli alastonta ihmistä. Teen myös grafiikkaa, mutta se on

toinen juttu. Nyt puhun vain piirtämisestä.

Piirtäminen tapahtuu kerran viikossa Itä-Helsingin Taideseurassa Vuosaarella. Tiistai-iltaisin kello 18 kokoonnumme taideseuran tiloihin ja pystytämme piirustustelineet. Tavallisesti piirrämme samaa asentoa koko illan, eli kaksi tuntia. Silloin malli on valitussa asennossa neljä 20 minuutin jaksoa. Siinä ajassa piirustus täytyy saada valmiiksi. Useimmiten ei tule valmista, vaan työ jää kesken. Osittain kesken jäänyt, luonnosmainen piirustus on joskus parempi kuin ”ylityöskennelty”. Kerran kuukaudessa piirrämme kaksi tuntia ”krokiita” (Croquis = luonnos), nopeita 3–5 minuutin asentoja.

11.5.2010, pastelliliitu paperille.

20 vuodessa minulle on kertynyt satoja piirustuksia. Kun joskus katselen niitä, niin hyvin harvaan olen tyytyväinen. Epäonnistuneita piirustuksia ei kannata heittää heti pois. Kun piirustusta katsoo myöhemmin, on unohtanut sen asian, jota yritti ja jossa epäonnistui. Nyt piirustusta katsoo uusin silmin, ja siinä voi nähdä jotain hyvääkin. Lähiaikoi-

na on kuitenkin suunnitelmassani suuri hävitysoperaatio.

Piirtäminen on tärkeää

Piirtämistä ja piirustustaitoa ei nykyisin arvosteta. Kuvitellaan, että taidetta voi tehdä vaikkei osaisikaan piirtää. Siksi haluan puhua

piirtämisen merkityksestä ja tärkeydestä. Parikymmentä vuotta sitten luin lehdestä pienen uutisen, jonka mukaan silloisessa Taide-teollisessa korkeakoulussa haluttiin lopettaa taideaineiden opetus ja siirtää se Kuvataide-akatemiaan. Sommittelun, piirustuksen, maalaus- ja kuvanveiston opiskelu ei joidenkin mielestä ollut tarpellista valmistuttaessa graafikoksi, kuvataideopettajaksi, tekstiilitaiteilijaksi, valokuvaajaksi, keraamikoksi, muotoilijaksi tai elokuva-alan ammatteihin. Kyseisen koulun käyneenä järkytyin suunnattomasti moisesta potaskasta. Taideteollisessa korkeakoulussa ja sen edeltäjissä on aina koettu taideaineiden opetus kaiken muun ammatillisen opetuksen perustaksi. Mutta nythän olttiinkin jo viisaampia.

Sitten vielä pieni tölväisy "oikeiden" taiteilijoiden suuntaan. Minähän en oikeiden taiteilijoiden mielestä ollut koskaan "oikea", meninhän myymään taitoni rahasta, ja vielä kuukausipalkalla – halpamaista! Nykyisin taiteilijat tekevät itsestään "brändejä" ja ryhtyvät yrittäjiksi. He eivät elä taiteellaan vaan opettamalla halveksimiaan "harrastelijoita". Erityisesti maalareille piirtäminen on kauhistus. Sehän on vähän niinkuin "kuvittamista", siis jotain paljon, paljon alempiarvoista kuin ekspressiivisesti öljyväreillä töhräminen. "Maalaaminen ei ole pensselillä piirtämistä", huudahtavat he rintoihinsa lyöden. Eipä tietenkään, en sellaista väittänytkään. Kyse on kahdesta täysin eri asiasta. Kuitenkin on niin, että kaiken kuvataiteellisen työskentelyn ainoa varma perusta on hyvä piirustustaito. Renessanssiajan firenzeläinen kuvanveistäjä,

19.1.2010, pastelliliitu paperille.

taidemaalari, piirtäjä, arkkitehti ja runoilija Michelangelo Buonarroti (1475–1564) on sanonut: "Suurempi taito on tehdä mestarillinen viiva kynällä kuin taltalla."

Innostuminen vai inspiraatio?

Jukka T. Tulkki puhuu inspiraatiosta sekä taiteen kokemisesta ja tekemisestä sielullisena tapahtumana. Yleensä ajatellaan, että taiteilija istuu ja odottaa inspiraatiota. Ja kun se tulee, hän alkaa tehdä taidetta jonkinlaisessa transsitilassa. Minä en koe asiaa siten. Minulle innostus, tai sanottakoon sitä vaikka inspiraatioksi, tulee työtä tehdessä. Alkuidea on ehkä hyvinkin utuinen kuvajainen ja muuttuu koko ajan työn edistytessä. Tekemisen aikana työ ottaa minut kokonaan valtaansa. Innostun ja mielestäni häipyä kaikki muu. Silloin tuntuu, että tämä sujuu, tämä voi onnistua. Kohdistan valtavan määrän energiaa tekemiseeni. Silloin ovat minunkin jalat irti maasta. Ajattelen, että kuvan katsoja voi jotenkin aistia tai tuntea

20.1.2009, pastelliliitu paperille.

sen energian ja innostuksen, joka työhön on ladattu. Ehkä taidetta onkin teoksessa havaittava tekniikan, taidon, osaamisen, energian ja innostuksen yhteisvaikutus? En tiedä.

Ihminen on liikettä

Minulla oli opiskeluni jälkeen 20 vuoden tauko elävän mallin piirtämisessä. Sain työnsäni pirttää, välillä jopa maalata, painotuotteiden ulkoasutkin suunniteltiin piirtämällä. Sitten tulivat tietokoneet. Oli pakko alkaa piirtää vapaa-aikana. Nyt olen piirtänyt "elävää" yhtäjaksoisesti yli 20 vuotta, eikä loppua ole näkyvissä. Luultavasti jatkan sitä hautaan saakka. Mutta miksi sitten piirrän jatkuvasti? Eikö sitä jo opi?

Teen sitä ensinnäkin siksi, että haluan harjoittaa kättäni ja säilyttää tuntuman piirtämiseen. Toiseksi haluan oppia kuvaamaan ihmistä. Siinä ei koskaan voi oppia liian hyväksi, ei edes tarpeeksi hyväksi. Voi tulla paremmaksi ja paremmaksi, mutta ei koskaan "valmiiksi". Ihminen on liikkuva olento. Ihmisen kuvaaminen on liikkeen kuvaamista. Mallin jokaisessa asennossa on oma liikkeensä. Pienikin muutos asennossa voi

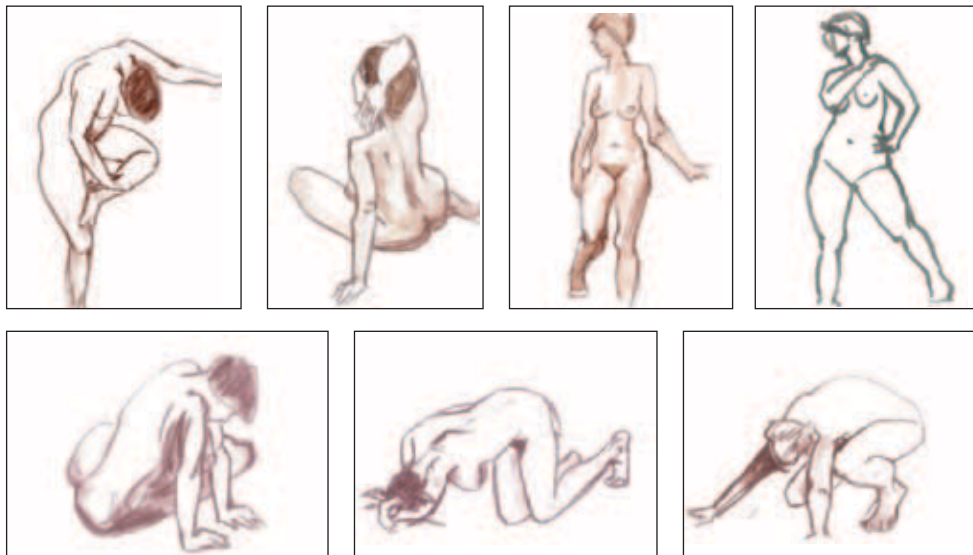

Malli ja keskeneräinen piirustus.

muuttaa vartalon liikkeen täysin erilaiseksi. Ihminen on erittäin monimutkainen ja mo-
neen suuntaan, monella eri tavalla liikkuva olento. Siinä riittää piirtäjälle haasteita. Ih-
misen piirtäminen on loputon leikki, aina on
jotain uutta opittavaa.

Rakenne ja muoto

Liikkeen lisäksi ihminen on muotoa tilas-
sa. Miten saada aikaiseksi ihmisen muotoi-
nen kuva? Ymmärtääkseen ihmisessä olevat

Croquis-piirustuksissa malli on samassa asennossa 3-5 minuuttia. Tarkoitus on piirtää nopea luonnos tai karikatyyri mallin asennosta ja liikkeestä. Näissä kuvissa olen käyttänyt liitua sivellintä ja tussia.

muodot, on tiedettävä mitä ihmisen sisällä on. Siellä on tietenkin luuranko, sisäelimet ja lihaksisto. Pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta naisilla ja miehillä on lähes samanlainen luuranko. Tärkeää on, että joissakin kohdissa luut näkyvät koska ne ovat aivan ihon alla. Suurimmaksi osaksi ne ovat kuitenkin näkymättömissä, mutta silti täytyy tietää missä ne sijaitsevat. Kaikilla ihmisillä on suurin piirtein samanlainen lihaksisto, joka näkyy rasvakerroksesta riippuen enemmän tai vähemmän. Miehen ja naisen ruumiinrakenteet ovat hie-
man erilaisia. Sanon nyt tässä kohtaa, että mi-
nulle sana ruumis ei merkitse pelkästään kuol-
lutta vaan myös elävää ihmistä, siksi käytän
sitä. Minusta keho on omituinen sana.

Muodon piirtäminen on vaikeaa. Vielä vaikeampaa on piirtää muodon vaihtumi-
nen toiseksi muodoksi. Tulee tilanteita jois-
sa, katsomiskulmasta johtuen, jokin kohta
ihmisestä näyttää täysin mahdottomalta. Jos
sellaisen kohdan piirtää, niinkuin sen näkee,
näyttää se piirustuksessa luonnottomalta. Sil-
loin on tiedettävä kyseisen kohdan rakenne
ja muoto ja piirrettävä kohta, pienin vihjein,
sellaiseksi kuin se oikeasti on. Tarkastelu eri
suunnilta auttaa asiaa.

Miä ja mallit

Jokainen ihminen on erilainen. Jokainen malli
on persoona, jolla on oma luonne, karakteri
ja luonteen mukaiset piirteet omassa ruumiis-
saan. Ihminen ei ole pelkkää ulkomuotoa,
vaan omanlaisensa kokonaisuus. Ajattelen,
että ihmisten erilaisuus johtuu persoonallisuud-
esta. Se taas muodostuu perimästä, opituista
asioista, tavoista ja normeista sekä uskalluk-
sesta käyttäytyä odotettujen normien vastai-
sesti. Persoonallisuus näkyy siinä tavassa mi-
ten ihminen yleensä on olemassa: miten hän
liikehtii, istuu, kävelee, nousee seisomaan,
tervehtii toisia, katsooko silmiin vai ohi, onko
kädenpuristus reipas vai löysä kuin lehmän
henkäys. Mielestäni ihmisen ulkoinen olemus
kuvastaa hänen persoonaansa.

Jokaista uutta mallia piirätessä täytyy ope-
tella uudet liikkeet, uudet suhteet ja uudet
muodot. Kaksi tai kolme ensimmäistä piirus-
tusta ovat aina uuden mallin harjoittelua. Su-
hteiden ja muotojen epäonnistuminen aluksi

johtuu mielestäni myös siitä, että en saa heti
"kontaktia" malliin. Mallin ja piirtäjän välille
täytyy syntyä jonkinasteinen luottamussuhde.
En yritä "miellyttää mallia", vaan piirrän rehel-
lisesti oman näkemykseni. Silloin on mahdolli-
suus onnistua, ei pelkästään liikkeen ja muo-
tojen suhteen, myös jotakin mallin persoonas-
ta tulee mukaan piirustukseen.

Nykyisin on urauduttu ajattelemaan,
että laiha ihminen on kaunis ihminen. Mi-
nusta kauneus on sopusuhtaisuutta. Mutta
kuinka monella tavalla ihminen voikaan olla
sopusuhtainen! Lihava, laiha, nuori vanha tai
keski-ikäinen – kaikki voivat olla sopusuhtai-
sia. Sopusuhtainen hyväksyy oman ruumiinsa
vikoineen päivineen – on sinut ruumiinsa
kanssa. Jokaisessa ihmisessä on kauneutta,
se on vain osattava nähdä. Kaikilla ei ole
malttia katsoa toista ihmistä niin kauan ja
tarkaan, että näkee ja löytää tämän kauneu-
den. Kauneus on myös katsojan silmissä.

Vuosaareissa 16.5.2010
Jaakko Liukkonen

Osta sukuseuran tuotteita

Hannu Tulkki: Virolahden Tulkkien kuusi sukupolvea

Kirjan esittely sivulla 7.
Hinta 10 euroa + postikulut

UUSI!

Vaakunataulu

Virolahden Tulkit -sukuseuran värillinen, A4-kokoinen, kullanvärinen kehyksin varustettu vaakunataulu. Hinta 5 euroa/kpl.

Kahviservetit

Sukuseuran vaakunalla varustettuja, tyylikkäitä kahviservettejä. Kata merkkipäivien tai muiden juhlien kahvipöytä tyylikkääksi serveteillä, joihin on painettu oman sukuseurasi hieno vaakuna. Servetit myydään 20 kappaleen pakkauksissa. Hinta 8 euroa/pakkaus.

Häviävää kylää -kirja

Santeri Tulkin aikanaan kirjoittama kuvaus Yläpihlajan kylästä ja sen asukkaista on tärkeä ja arvokas perusteos jokaiselle suvun kotikylästä ja omasta suvustaan kiinnostuneelle. Sukuseuran julkaisema, ulkoasultaan näyttävä kirja on painettu Gummeruksen kirjapainossa. Jäännösvaraston kappalehinta on alennettu 7 euroksi. Postituskuluina peritään 3 euroa.

Sukuseuran pinssi

Sukuseuramme vaakunakilvestä on valmistettu rintamerkki eli pinssi. Merkin punaisella emalipohjalla on kultainen leijonankäpälä, kuten vaakunassammekin. Koko on 11 x 12 mm. Hinta 8,50 euroa + postimaksu.

Lehtemme irtonumerot

Virolahden Tulkit -lehteä on ilmestynyt tätä ennen viisitoista numeroa. Vanhoja numeroita on vielä rajoitetusti jäljellä. Niitä voivat niin suvun jäsenet kuin muutkin kiinnostuneet ostaa. Hinta 3 euroa ensimmäinen kpl, 2 euroa seuraavat samalla kerralla ostettuina. Postimaksu lisätään.

Kaikkia tuotteita saa ostaa Kalle J. Tulkilta, puh. (05) 289 730, 050 410 5225 tai kalle.tulkki@pp.inet.fi. Häviävää kylää -kirjaa myös Hannu Tulkilta, puh. (09) 241 3842, 050 66 260 tai hannu.tulkki@kolumbus.fi

Kesällä Virolahdelle!

Virolahden kesätapahtumat keskittyvät jälleen heinäkuun 10.–18. päivä järjestettävään Virolahti-viikkoon. Lähtölyönti viikolle suoritetaan tällä kertaa Tiilikkalassa Kaakon Golfin järjestämässä turnauksessa. Ensimmäistä kertaa siis nähdään, miten golf-pallo lentää hapanvelliin voimalla! Viikon vakio-ohjelmaan kuuluvat niin lasten onkikilpailut Virojoella (12.7.) ja Klamilassa (15.7.) kuin Villinrannan kesäjuhla (ke 14.7.).

Seurakunnan järjestämässä kirkkokonsertissa torstaina esiintyy Headmasters Voice -kvartetti, jolla on kesävirolahtelaisia kytköksiä. Seurakunta järjestää myös perinteisen tunnelmallisen Soikonvuoren vesperin perjantai-iltana. Hapanvelli juhlien urheilullinen perinne jatkuu tänä vuonna ennätysuurena lajin kirjona: mukana ovat golfin ja kalastuksen lisäksi jalkapallo, pyöräily, soulu ja puolimaraton. Markkinat kuuluvat tietysti viikon ohjelmaan; tiistaina valitaan Virojoen iltatorilla hapanvelimestari ja lauantaina kokoonnutaan jälleen suosituille hapanvelli markkinoille.

Virolahti Seura ry juhlii tänä vuonna kuusikymmenvuotista olemassaoloaan. Juhlavuoden kunniaksi seura kutsuu kaikki virolahtelaisiksi itsensä tuntevia yhdistyksiä ja yhteisöjä Kotiseutufoorumiin Virojoen koulukeskukseen 17.-18.7. Tapahtumassa kuullaan

luentoja, nähdään erilaisia esityksiä ja näytelmiä ja mukanaolijoille tarjoutuu myös oiva tilaisuus yhteistyökuvioiden solmimiseen. Foorumi päättyy koulun pihamaalla järjestettävään Hapanvelli juhlaan, jonka ohjelmasta tänä vuonna juhliiva seura myös vastaa. Tästä tiivistäisestä viikosta ei mitenkään selviä, ellei nauti useampaan otteeseen hapanvelliä.

Virolahden Bunkkerimuseo on muuttamassa entistä vetovoimaisemmaksi. Tänä kesänä museolla kahvilanpidosta vastaa ravintoloitsija Kaisa Nikkanen. Päivittäin kahvilassa on tarjolla monenlaista suolaista ja makeaa ja etukäteisvarauksesta ryhmille herkulliset Bunkkeri- tai Virolahti -menut. Museokahvilaan suunnitellaan kesäksi myös erilaisia yleisötapahtumia, laulu- ja karaokeiltoja sekä vaihtuvia taidenäyttelyitä.

Kannattaa kokea myös heinäkuun alun Salpavaellus sekä elokuinen ratkiriemukas Aino ja Reino -maantiejuoksu Pyterlahdes- sa 14.8. Nähtäväksi jää, kisaako sukuseuran oma joukkue jo tänä vuonna Museotiellä muiden mukana!

Virolahden kesätapahtumista lisätietoa osoitteessa www.virolahti.fi.

Siru Ahopelto

In memoriam

Terttu Sisko Kaarina Tasa, Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarasta Juho Sipinpoika Liikkasen ja Mikko Sipinpoika Krouvin, sekä Maria Antintytär Talsin sukua, kuoli 20.6.2009 Virolahdella. Hän oli syntynyt 23.2.1943 Virolahdella.

Terttu-Kaarina Vanamo, joka oli Tahvo Tahvonpoika Tulkin sukuhaarassa Mikko Tahvonpoika Tulkin sukua, kuoli 26.8.2009 Haminassa. Hän oli syntynyt 3.3.1942 Virolahdella.

Marja Kaarina Tulkki, joka oli Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarassa Eerik Sipinpoika Tulkin sukua, kuoli Virolahdella 26.2.2010. Hän oli myös Virolahdella syntynyt, 21.8.1942.

Hallituksen uudet jäsenet

Jukka T. Tulkki

Sukujuuriltani kuulun Tahvo Tahvonpoika Tulkin pojan, Mikko Tulkin sukuun. Mikon pojan Tanelin, pojan Antonin, pojan Augustin poika Aapo on 88-vuotias isäni. Olen näin siis toisen

kantaisän, Tahvo Tulkin, suora jälkeläinen kahdeksannessa polvessa.

Synnyin Helsingissä. Lukeudun ns. suuriin ikäluokkiin, lapsuuden ympäristön suuri joukko seurasi myöhemmin muihin eri elämän vaiheisiin, oppikouluun, ylioppilaskirjoituksiin, korkeakoulu- ja työpaikkahakuihin jne.

Taide ja tekniikka veivät ammatinvalinnassani voiton - arkkitehdiksi valmistuin vuonna 1978. Harvinaisen pitkä työurani alkoi jo ylioppilasvaiheesta tunnetun filosofiarkkitehdin toimistossa. Eri toimistoissa olin avustajana, suunnittelijana ja myöhemmin projektiryhmän vetäjänä yli kaksi vuosikymmentä. Olin myös sivutoiminen opiston talonrakennuksen opettaja ja korkeakoulun assistentti, yhdistystoimintakin toi eri vaiheissa parikymmentä luottamustehtävää. Suunnittelutyöt vaihtuivat rakennuttajatehtäviin, kävin kaikki rakennustyypit lävitse maakuntamuseoista yliopistorakennuksiin. Pisin ja mielenkiintoisin projektinjohtotehtävistä oli uniikki Tasavallan presidentin virka-asunto Mäntyniemessä. Rakennushallituksen projekti toi uskomattoman paljon erilaisia näkökulmia valtion ykkösrakentamiseen turvallisuuskysymyksistä taide-esineisiin. Keskusviraston lakkauttamisen jälkeen jatkoin asiantuntijatehtävissä valtioneuvostossa, infrastruktuuri- ja investointihankkeiden sekä rakentamiseen ja rakentamistoimialaan liittyvien kysymysten parissa. Työ jatkuu asiantuntijatehtävissä työ- ja elinkeinoministeriössä Esplanadin varrella edelleenkin.

Arkkitehtina toimin yhä privaalisti. Harastukset ovat osin myös teknis-taiteellisia, maalaan, valokuvaan, luen filosofista kirjallisuutta, tutkin tähtitaivasta. Myönnän olevani myös kulinaristi, viinifriikkikin. – JTT

Juha Tulkki

Juha Tulkki syntyi 24.8. 1962 Virolahdella ja asuu kotitilallaan Yläpihlajassa Tulkintien varressa. Talo on hänen isänsä Pentti Tulkin rakentama. Taloa on vuosien varrella

korjattu ja laajennettu. Hän kuuluu Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarasta (Eerik Sipinpojan sukua), Juho Tahvonpoika Tulkin sukuhaarasta (Juho Juhonpojan sukua) sekä Tahvo Tahvonpoika Tulkin sukuhaarasta (Anna Tahvontytären) sukua. Juhan vanhemmat ovat Pentti ja Elli Tulkki. Äiti Elli o.s. Husu on syntynyt Ylä-Urpalassa. Juhan isoisä Otto Tulkki on lähtöisin Penssin talosta. Pentille ja Ellille syntyi neljä lasta, joista Juha on nuorin.

Juha on naimisissa Merjan (os. Peltola) kanssa. Heillä on kaksi poikaa: Niko syntynyt 12.10.1992 ja Riku syntynyt 23.05.1994. Niko opiskelee ammattikoulussa ja Riku on Virolahden yläasteella.

Juha on käynyt kansakoulun Pihlajassa ja peruskoulun Virojoella. Ammattiin hän on opiskellut Haminassa.

Juha on ammatiltaan sähköasentaja ja tekee töitä kotkalaisessa yritys- ja työskentelee teollisuuslaitoksissa Haminan ja Kotkan alueella. Harrastuksistaan Juha mainitsee ulkoilun, pihatytöt ja hirvijahdin. Hän on toiminut Pihlajan seurantaloon, Mäkipirtin, hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2002 alkaen. Juha on kuulunut Virolahden Tulkkien sukuseuran ensimmäisestä sukukokouksesta alkaen. – JL / JT

Virolahden Tulkkien sukuseuran hallitus 2009–2013

Valittu varsinaisessa sukukokouksessa 1.8.2009

Puheenjohtaja:

Heikki Anton Tulkki

Juho Sipinpoika Tulkin eli Liikkasen sukua, Mikko Sipinpoika Tulkin eli Krouvin sukua sekä Maria Antintytär Tulkin sukua eli Antti Mikonpoika Talsin / Tulkin haaraa Laivalahdenkaari 26 B 21, 00810 Helsinki Käsipuh. 040 558 8737 heikki.tulkki@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja:

Marjatta Haaja-Seppälä

Maria Juhontytär Lahden sukua eli Elias Eerikinpoika Haajan haaraa sekä Mikko Tahvonpoika Tulkin sukua Välipellonkuja 7, 49510 Husula Puh. (05) 355 7048 kotiin Käsipuh. 040 367 6052 marjatta.haaja-seppala@kympp.net

Sihteeri:

Liisa Ahonen

Eerik Sipinpoika Tulkin sekä Juho Juhonpoika Tulkin sukua Tammistonkatu 15 B 30, 01520 Vantaa Käsipuh. 050 367 6052 liisa.ahonen@kolumbus.fi

Muut hallituksen jäsenet:

Jaakko Liukkonen

Sukuseuran lehden päätoimittaja Eerik Sipinpoika Tulkin sukua Punakiventie 3 as. 41, 00980 Helsinki Puh. (09) 321 4661 kotiin Käsipuh. 0400 489 285 jaakko.liukkonen@netti.fi

Juha Tulkki

Eerik Sipinpoika Tulkin ja Juho Juhonpoika Tulkin sekä Anna Tahvontytär Tulkin sukua Tulkintie 9, 49960 Ala-Pihlaja Käsipuh. 0400 754676 juha.tulkki@pp.inet.fi

Jukka T. Tulkki

Mikko Tahvonpojan sukua Pohjoiskaari 40 as. 7, 00200 Helsinki Käsipuh. 050 571 0010 jukka.tulkki@welho.com

Reetta Väänänen

Helena Antintytär Nopasen sukua eli Eerik Matinpoika Nopasen haaraa Suokatu 24 A 40, 70100 Kuopio Puh. (017) 262 7324 kotiin Käsipuh. 0440 697 233 reetta.vaananen@gmail.com

Virolahden Tulkkien vaakuna
Suunnittelija Tero Tulkki